

Par Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas direktori apstiprināta Anita Zēberga, kura šajā skolā astoņus gadus nostrādājusi par direktores vietnieci. → 3. lpp.

Kuldīgas, Alsungas un Skrundas amatnieki ar savu veikumu iepazīstinājuši Skotijas pilsētas Portsojas iedzīvotājus un viesus, kuri jūnijā tur piedalījās laivu festivālā. → 5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 85
(11 321)

Pirmdiena, 2018. gada 30. jūlijs

Cena
0,68 eiro

Puse no cerētā

„Šogad graudaugu kulšana ir sākusies necerēti agri. Parasti uz lauka var braukt augusta sākumā. Arī mitruma procents šogad labs – 13 līdz 15%, bet graudu birums uz pusi mazāks nekā pagājušajā gadā,” tā par šīgada ražu teic Vilgāles zemnieku saimniecības Reķi īpašnieks Aivars Reķis.

Tāpat kā citur arī Vilgāles Reķos graudaugu kulšana rit pilnā sparā.

„No apsētajiem 800 hektāriem 200 ir ziemas kvieši, tikpat mieži, bet 400 – vasarāji,” turpina saimnieks. Druvā pastāvīgi strādājot trīs kombaini, divi traktori un kravas auto, kurus vada kombainieri Spodris Reķis, Jānis Tobijs, Lauris Reķis un Lauris Rudzis. Vidēji dienā tiek nokulti ap 50 hektāriem.

Ja laika apstākļi ļaus, ziemāji būs nokulti jau pēc nedēļas.

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra vadītāja Daiga Mellere: „Šobrīd visi kuļ, jo tam ir atbilstoši laika apstākļi, bet, ko tas dod, ja nav ražas. Ir saimniecības, kurās būs puse vai tikai trešā daļa. Reālā situācija

ir pat sliktāka, nekā mēs prognozējām. Kurzemē tā ir vissmagākā valstī. Redzot to, ka ražas nebūs, daļa saimniecību auzas satina ruļļos lopbarībai. Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā nokultā daudzums neatšķiras, bet viena novada pagasta saimniecībās gan.”

Aivara Vētrāja teksts un foto

KAS KULTŪRĀ KURZEMĒ

Tajā:

- **SKLANDRAUŠI** ieguvuši Eiropas Savienības garantētās tradicionālās īpatnības zīmi;
- rakstnieks un publicists Kirils Kobrins par to, ko mēs patiesībā rakstām, kad rakstām par mākslu;
- Jānis Judins, kurš neraksturīgi jaunajai paaudzei pārstāv klasisko glezniecību;
- festivāls Vārti – kur elpot var un drīkst.

→ **Meklējiet iekšlapās!**

VEDOKĻI par to, kā darbojas e-veselības sistēma?

→ 2. lpp.

Trešdien, 1. augustā:

- **Baļļu** saimniece Ieva Bergholde.
- Nīkrāces 765. jubilejā.
- Annas diena Gudeniekos.
- Skrējēja Džanita Freija.

ISSN 1407-9755

ARĪ JŪLIJĀ SKOLĒNI APMEKLĒ NOMETNES. Šoreiz *Kurzemnieks* ciemojas pie šahistiem, volejbolistiem un animācijas darbnīcā.

→ 4. lpp.

REDZĒJUMS

Vai latvieši – lielie čikstētāji?

Kārlis
Komarovskis,
tālr. 63350567;
redakcija@
kurzemnieks.lv

Manuprāt, Latvijas sabiedrības lielākā problēma: „Viss ir slikti!” Ar ko atšķiras domāšana Rietumeiropā un Austrumeiropā? Ar to, ka turīgajās Rietumu valstīs (Lielbritānijā, Francijā, Vācijā) pat tad, ja būsi pieļāvis kļūdu vai nepilnību, cilvēki pretī liks tavas labās īpašības. Turklāt fakts, ka viņiem ir daudz vairāk naudas, nemaina to, ka arī viņi ir cilvēki un vēlas no citiem sagaidīt pozitīvo. Līdzīgi ir ar Krieviju. Neļaujieties, lai Putina zombējošā demagoģija liek jums domāt, ka visi krievi ir slikti. Patiesībā Krievijas iedzīvotāji ir atsaucīgi, izpalīdzīgi un sirsnīgi! Viens cilvēks vai ļaužu grupa vēl nav visa valsts. Neļaujiet negatīvajam nomākt labo!

„Ja visu laiku esam neapmierināti, tas pāriet arī uz kolēģiem; ja esam smaidīgi un citus iedrošinām, tas ceļ visus.”

Lielā sabiedrības daļā vēl valda postpadomiskā domāšana, kurā viena slihta lieta nomāc simt labās. Bet domāsim loģiski – jāskatās uz labo, jo pašiem būs vieglāk dzīvot, redzot, cik daudz talantīgu, jauku un sirsnīgu cilvēku ir līdzās. Neviens nav pilnīgs – visi kļūdās un dažreiz mēdz būt kaitinoši. Tomēr, ja 90% dienas laika cilvēks ir laipns, bet 10% kaitinošs, tas taču

viņu nepadara par kaitinošu vienmēr. Mums jāmaina attieksme: ja veikalā pārdevējam uzsmaidīsim pat tad, ja pēc garās dienas viņai būs viss apnicis, turpinot to darīt, kādā brīdī smaidu un laipnus vārdus sagaidīsim atpakaļ.

Vēl visai dīvaina lieta, ar ko bieži esmu saskāries: Latvijā labais tiek uzskatīts par pašsaprotamu. Bet tā nav! Spējīgi cilvēki ir pelnījuši, lai viņu prasmīgais darbs tiek novērtēts. Citādi visi klusē un muti atver tikai pie pirmās kļūdas. Ar negācijām tiek nogalināta prasmīgu, talantīgu, godprātīgu ļaužu motivācija strādāt. Domāju, ka teju jebkurš darba devējs var apliecināt – strādāji, apzinīgu darbinieku trūkums, tāpēc bagātākie uzņēmumi ir gatavi par talantīgajiem cīnīties. Darba vidi mēs radām ar savu attieksmi: ja visu laiku esam neapmierināti un kašķīgi, tas pāriet arī uz kolēģiem, bet, ja esam smaidīgi, prieka pilni un kolēģus iedrošinām, tas kolektīvu ceļ. To svarīgi mācīt ģimenē, jo personības veidošanās sākas agrā bērnībā, redzot, kādas ir attiecības ģimenē.

Protams, veselīga kritika ir vajadzīga – tā palīdz pilnveidoties. Taču tā nedrīkst kļūt par tārpju, kas aprij mūsu nervu šūnas. Tā nav māksla – dusmīgi pakratīt ar pirkstu. Garīga un intelektuāla cilvēka prasme ir pat grūtā brīdī spēt otrā saskatīt labo, iedrošināt, atbalstīt. Smaidīsim vairāk, būsim laipni un izpalīdzīgi! Tas ikdienu darīs gaišāku ne tikai mums, bet arī mūsu mīļajiem.

FOTOKOMENTĀRS

Kurzemniekam saprotama reklāma. Lai visi zina, kas noteikti jānogaršo, ciemojoties Kurzemes pusē.

Andras
Ālītes
foto

Kurzemnieks Kuldīgā, 1905. gada ielā 19, LV-3301
Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400.
Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās.
Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta.
Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīgā,
Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3400.

Galvenā redaktore
Daiga Bitīniece – 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881;
sludinājumi@kurzemnieks.lv

TRIS VIEDOKĻI

Vai e-veselības sistēma darbojas labi? Kādi uzlabojumi tai būtu vajadzīgi?

1. Nemitīgi tiek pilnveidota

1. Tanita Tamme, Nacionālā veselības dienesta (NVD) pārstāve:

– Kopš jūnija beigām e-veselības sistēmas darbība ir būtiski uzlabojusies un stabilizējusies. Tās veikspēja jeb ātrdarbība ir palielināta vairākas reizes, bet sistēmas pilnveide joprojām turpinās. Plānveida darbi tiek veikti naktī, un ārstniecības iestādes, aptiekas un iedzīvotāji par tiem iepriekš tiek informēti. Obligāta e-nosūtījuma izmantošana visām

ārstniecības iestādēm būs jāuzsāk no 2019. gada 1. janvāra, tādēļ turpinās darbs pie e-veselības pakalpojumu aktīvākas lietošanas veicināšanas. No 1. septembra e-nosūtījumu pieņems arī Bērnu klīniskās universitātes slimnīcā, Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcā un Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcā. NVD bija e-veselības speciālistu

un informācijas tehnoloģiju nozares ekspertu tikšanās. Tajā tika runāts par e-veselības sistēmas uzlabošanas gaitu un plānotajiem tehniskajiem risinājumiem tās darbības pilnveidošanai. Kopumā speciālisti ir izvirzījuši četras galvenās darba prioritātes: sistēmas stabilitāte, darbības caurspīdīgums un uzraudzība, sistēmas veikspēja un sadarbība ar trešajām pusēm.

2. 21. gadsimtam atbilstoši

2. Daiga Freiberga, grāmatvede:

– Man kā grāmatvedei ir svarīgi zināt, ka cilvēkam ir slimības lapa un par kādu periodu. Visbiežāk praksē ir tā, ka darbinieki paši precīzus datumus nevar nosaukt. No tāda viedokļa man e-veselības sistēma patīk, jo varu redzēt, kad atvērta A lapa, kad pagarināta B lapa. Tikai neapmierina tas, ka šī informācija ienāk EDS nevis brīdī, kad lapa tiek atvērta, bet tad, kad A lapa tiek slēgta. Tas nozīmē, ka

ir pagājušas desmit dienas, un, ja darbinieks ir inerts un neko nav teicis, tad grāmatvedis sistēmā neredz, ka viņš slim. Tas rada problēmas, ja darbinieks saslimis mēneša pēdējās dienās. Gribētu, lai slimības lapas atvēršanas dienā to jau varētu redzēt sistēmā.

Personīgā pieredze ar šo sistēmu ir pozitīva. Man patīk, ka varu piezvanīt ģimenes ārstam, pateikt, ka vajadzīgas zāles, ko regulāri

lietoju, un viņš man atbild, ka varu iet pēc tām uz aptieku. Ir labi, ka nav jāiet pēc papīra receptes. Tas arī mazina rindas pie ārstiem. Šādos gadījumos cilvēkam nav jāsež uzgaidāmajā telpā kopā ar slimiem cilvēkiem. Tomēr dzīvojam 21. gadsimtā, kad ļoti daudz ko varam sakārtot attālināti, nepatērējot laiku un līdzekļus ceļā.

3. Neapmierināto ir daudz

3. Svetlana Šepirjova, Liepājas Centra aptiekas vadītājas vietniece:

– Salīdzinot ar gada sākumu, sistēma darbojas labi. Jau divus mēnešus nav bijis tā, ka tā apstājas, nedarbojas un paralizē darbu. Jādomā, kā uzlabot iespēju sistēmā atprečot pamperus, bērniem un grūtniecēm paredzētos kompensējamus medikamentus vai apdrošināšanas kompāniju apmaksātu recepti.

Daļa cilvēku ir neapmierināti par šādas sistēmas ieviešanu, jo

iepriekš, kad viņiem izdeva papīra recepti, viņi zināja, kas izrakstīts. Tagad lielākā daļa veco cilvēku to nezina. Viņi atnāk uz aptieku, mums parādās garš saraksts, kas jāpārskat, bet cilvēks visu nevar atļauties. Mums gandrīz ir jāizlemj, ko viņam ņemt, ko neņemt, bet mēs to nedrīkstam darīt. Kad recepte bija uz rokas, varēja paskatīties, kuras zāles vēl ir mājās, kuras var nepirkt. Daudziem problēmas sagādā tas, ka

nav vairs papīra receptes, ko kādam iedot, lai viņš atnestu zāles. Bieži pārpratumus un neapmierinātību rada tas, ka nav zināts, ka jābūt līdzīgai vai ID. Nāk ar tiesībām, uz lapiņas uzrakstītu receptes kodu. Ja cilvēks, ejot pie daktera, nevar nosaukt personu, kas izņems viņam zāles, atkal ir problēmas. Kad nevaram izsniegt zāles, daudzi ir neapmierināti.

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kur peldaties? Kā iemācījāties peldēt?

Meldra Zundovska, skolniece:

– Peldos Ventā, tur ir lieliska peldvieta. Peldēt iemācīja māsa – iemeta mani ūdenī, un man bija jāpeld. Peldu apmēram divas stundas divreiz nedēļā. Tas ir reti, bet ļoti karstā laikā eju biežāk.

Renāte Kaivmane, tūriste:

– Man patīk pludmales pie jūras. Dievinu irdenas smiltis un viļņainu ūdeni. Ļoti patīk, ja ūdenim var redzēt cauri. Peldēt iemācījos bērnībā. Man vienmēr patīcis ūdens.

Dainis Zvagulis, strādājošs pensionārs:

– Māku peldēt, bet neatceros, kā iemācījos, vienkārši sāku. Peldos Liepājas jūrmalā atkarībā no vēja. Ziemā eju uz baseinu. Vasarā cenšos peldēties vismaz vienu reizi dienā, citreiz divas.

Evita Melluma, studente:

– Peldēt iemācīja tēvs, kurš mani iemeta ūdenī, tālāk stāvēja onkulis, un zināju – ja sliksu, mani glābs. Peldos reizi nedēļā. Man ir daudz atgadījumu, viens no tiem, kad ar mazo māsu peldējāmies, – viņa kārtīgi vēl nemācēja, iegāja par dziļu, parāva mani aiz bizes, un es gandrīz noslīku. Parasti peldos diķī pie mājas, bet labāk patīk jūrā, it īpaši šādā karstumā.

Krista Kokoreviča, pavāra palīdzē:

– Peldos brīvdienās. Vienreiz nedēļā noteikti. To daru Ivanides diķī vai jūrā. Desmit gadu vecumā man peldēt iemācīja māsiņa. Vienreiz gandrīz noslīku – vēl nemācēju peldēt, gulēju uz piepūšamā matrača, tas saskrāpēja, un es iekritu ūdenī.

Žans Jelovčans-Pečniks, projekta Erasmus brīvprātīgais no Slovēnijas:

– Jau trīs mēnešus, kopš esmu šeit, peldos Ventā trīs reizes mēnesī apmēram stundu. Bērnībā paša spēkiem iemācījos baseinā. Vienreiz peldoties, uzkāpu jūras ezim. Tas bija sāpīgi.

Rūta Mediņa
Jēkaba Aleksandra Krūmiņa foto

Uzņēmēji iesaka Saeimai un valdībai

Ātrie kredīti un e-veselība kā aktuālākie jautājumi pārrunāti Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes reģionālās padomes sēdē Kuldīgā, Virkas muižā.

LTRK valdes priekšsēdis Jānis Endziņš pastāstīja, ka kameras aktualizētais jautājums par ātro kredītu nelabvēlīgo ietekmi uz uzņēmējdarbību satrauc arī citu nozaru pārstāvjus un ka parlamentā jau iesniegtas iniciatīvas, lai šo situāciju mainītu. Saeima tam pievērsusi uzmanību un pirmajā lasījumā apstiprinājusi grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības likumā. Tā tālākajā virzībā LTRK paudis savu viedokli – ieteikumi vēl top.

LTRK biedru viedoklis dalās. Nebanku kredītētāji savus ieteikumus kamerā iesnieguši, tādēļ tiks rīkota tikšanās, lai ar citiem biedriem nonāktu pie vienotas pozīcijas, ko prezentēt Saeimā. J.Endziņš sacīja: „Pirmajā

lasījumā pieņemts ieteikums samazināt procentu likmi un noteikt vēl dažus ierobežojumus. Mūsu biedru vidū ir arī Nebanku kredītdevēju asociācija, kurai ir pretējs viedoklis. Tādēļ jāsēž pie viena galda un jānonāk pie viena viedokļa.”

Uzņēmējs Kaspars Bergmanis sacīja, ka procentu likmes ierobežošana vien neatrisina lielāko problēmu – darbinieku ātro kredītu saistību dēļ tiek veicināta ēnu ekonomika. Cilvēki grib algu saņemt aploksnē, un darbinieku trūkuma dēļ darba devējs ir spiests izdomāt, kā to nodrošināt. Tāpēc jāizvirza priekšlikumi, kā to novērst.

Sēdē arī runāts par to, ka jāuzlabo e-veselības tehniskie risinājumi. LTRK priekšlikums

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras Kurzemes padomes sēdē uzņēmēji spriež, kādi ieteikumi jāiesniedz Saeimā, lai ātro kredītu dēļ cilvēki negribētu izvairīties no oficiālām darba attiecībām.

valdībai ir ieviest grozījumus darbnespējas lapu saņemšanā, nodrošināt ērtāku apriti obligātajā veselības pārbaudē, darbnespējas lapu atpakaļgaitas izrakstīšanas

termiņu samazināt no piecām līdz trim dienām. LTRK izstrādā priekšlikumus arī tam, lai mainītu likumu par slimības lapu samaksu. No Baltijas valstīm Latvijā uzņēmēji

esot visneizdevīgākajā situācijā, un kamerā spriests, kā radīt konkurētspējīgu situāciju.

Jolanta Hercenberga
Aivara Vētrāja foto

Direktore apstiprināta

sojuma sacīja A.Zēberga.

Anita Kabiles skolā, kurā šogad mācīsies vairāk nekā 80 bērnu, astoņus gadus strādājusi par sākumskolas skolotāju un direktores vietnieci, vadījusi arī sākumskolas un pirmsskolas metodiskās komisijas, vairākus gadus ir ekoskolas koordinatore.

Zīmīgā – Annas jeb saimnieču – dienā Kuldīgas novada domes sēdē par Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas direktori tika apstiprināta Anita Zēberga.

„Katrai skolai ir vajadzīga saimniece, kurai jāzina, kad piebērt sāli, pipariņu vai kā atrast savu rozīnīti. Kolēģu pierunāta, esmu nolēmusi startēt,” deputātiem sēdē pirms bal-

sojuma sacīja A.Zēberga. Viņas darba stāžs pedagogijā ir 25 gadi. Pēc Liepājas Universitātes viņa strādājusi Jaunlutriņu pamatskolā, bet, skolēnu skaitam samazinoties, nācies doties darba meklējumos citur. „Bija doma par Kandavu, biju jau iesniegusi dokumentus, bet nebija dzīvesvietas,” stāsta A.Zēberga. „Mani uzrunāja Šķēdes pamatskolas direktore Inese Ozoliņa, un es pieņēmu piedāvājumu. Pēc skolas likvidācijas pārnācu uz darbu Kabilē. Esmu šeit iejutusies, mani saista skolas vēsture, vieta un labi jūtos kopā ar kolēģiem. Šis amats man ir izaicinājums, lūgšu padomu savai kolēģei, iepriekšējai direktorei Līgai Bergmanei.”

Uz Vilgāles un Turlavas pamatskolas direktora amatu izsludināts atkārtots konkurss. Pieteikties var līdz 3. augustam.

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

Kur izlikt ceļa zīmes

Kuldīgas novada pašvaldības transporta komisija izskatījusi iesniegumus par satiksmes drošības un stāvvietu uzlabošanu.

GAR MĀJAS LOGIEM – LĒNĀK

Kurmāles iedzīvotāji lūguši ātrumu ierobežojošas zīmes uz ceļa aiz Meža kapiem, braucot uz Basu pusi. Tas ir grantēts un iet tieši gar māju logiem, tāpēc vietējie vēlas, lai ātrums tiktu samazināts. Pagasta pārvaldes vadītāja Dace Gūtmane sacīja: zīmes vajadzīgas, lai cilvēki vismaz var vērsties policijā. Komisija ierosinājumu atbalstīja, tikai jāprecizē, kur tieši zīmes tiks izliktas.

BŪS STĀVVIETA PIE BITĪTES

Kuldīgas attīstības aģentūras (KAA)

projektu vadītāja Madara Liekmane lūdza komisijas viedokli, kā izvietot ceļa zīmes un organizēt transporta plūsmu projektā *Auto-stāvvietas ierīkošana un piebrauktuves pārbūve pie Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes „Bitīte”-attīstības centra*. M.Liekmane rādīja projekta shēmu. Komisija to atbalstīja, deva vairākus ieteikumus, lai stāvvietā ir ērta, un ieteica šo shēmu parādīt atkārtoti.

IEROBEŽOT SMAGĀ TRANSPORTA KUSTĪBU

KAA vadītāja vietniece Dace Šeļa sacīja: „No Rumbas pagasta pārvaldes saņēmām ziņu, ka smagā transporta šoferiem nepatīk jaunais Kabiles aplis un viņi mērķtiecīgi pa Rendas šoseju brauc taisni uz Kuldīgu,

taid nogriežas uz Saldus šosejas un uzbrauc uz jaunā tilta. Tāpēc pagasta pārvalde lūdza komisiju ieteikt *Latvijas Valsts ceļiem* uzlikt zīmi, kas apdzīvotajā vietā ierobežotu smagā transporta kustību.” Komisija sprieda, ka izeja jāmeklē, bet jāpagaida, kad tiks atvērts Saldus ceļa posms, un ieteica pašvaldībai sagatavot vēstuli *Latvijas Valsts ceļiem*.

NETIEK SĒTĀ

Saņemts iesniegums par iebrauktuvi starp namiem Pasta ielā 3 un 5 Kuldīgā. Komisijas priekšsēdis Aldis Dilāns skaidro: „Pie mājas Pasta ielā 3 uzlikta zīme – stāvvietā līdz divām stundām. Mašīna mēdz apstāties pirms zīmes, tāpēc aizšķērso iebrauktuvi. Pašvaldības policija nebraucot skatīties.” Komisijas lo-

ceklis Gatis Ozols solīja: „Izskafisim vēlreiz un uzmodelēsim, kur zīme varētu atrasties.” A.Dilāns piebilda: „Aprunāsimies ar vecpilsētas komisiju par dzelteno līniju gar ielas malu.” Īpašniekiem ieteikts pie iebrauktuves izlikt norādi *Privātipašums*.

Komisija sprieda arī par auto stāvēšanas ierobežojumu pie Baznīcas ielas 36. nama – īpašnieks tam nevar piekļūt, jo ielas malā regulāri stāv mašīnas. Komisija atbalstīja zīmju izlikšanu un ieteica īpašuma robežu iezīmēt ar stabiem vai žogu. Bet, runājot par spoguļa uzlikšanu Jelgavas un Annas ielas krustojumā, komisija secināja, ka var iztikt bez tā. G.Ozols piebilda: „Jāskatās, kas būs ar Jelgavas ielas rekonstrukciju.”

Lāsma Reimane

ZIŅO MEDIĶI

Informē Dārta Girgensone, NMPD Kurzemes centra medicīnas statistiķe

Gūst traumas reibumā

Kuldīgā no 20. līdz 27. jūlijam bijuši 103 izsaukumi. Ārstniecības iestādē nogādāts 61 pacients, no tiem divi bērni.

31 pacients bijis reibumā: četras sievietes un 29 vīrieši. Nedēļas laikā trīs krimināltraumas, cietuši divi vīrieši un viena sieviete. Visi pacienti nogādāti ārstniecības iestādē.

Pilsētas svētku laikā septiņi savainojušies Alekšupītes skrējienā.

Rendā, sporta spēļu laikā, meitenīte (3 gadi) ar auklu pastiepusi roku. Pēc palīdzības sniegšanas vecāki atteikušies no nogādāšanas ārstniecības iestādē. Jaunietim (15) sareibusi galva, viņš kritis uz flīzēm un ar apakšrokļa lūzumu nogādāts ārstniecības iestādē.

Laidos meitenītei (3), paceļot ābolu, plaukstā iekodis nezināms kukainis. Pieciem pacientiem vecumā no 23 līdz 35 gadiem pēc uzturēšanās saulē palicis slikti. Visi nogādāti ārstniecības iestādē.

Vīrietis (59) dzēris alu no bundžas, kurā bijusi lapsene. Ar alerģisku reakciju nogādāts ārstniecības iestādē. Astoņi pacienti vecumā no 19 līdz 58 gadiem reibumā krituši un guvuši galvas un rokas traumu. Visi nogādāti ārstniecības iestādē, tur nogādātas arī trīs sievietes (68, 74, 81), kuras krītot guvušas ciska kaulu lūzumus.

Nometnes vasarā turpinās

Ari jūlijā skolēni var apmeklēt nometnes. Kurzemnieks apmeklēja volejbolistus, šahistus un animācijas darbnīcu.

Šahistiem arī jautru brīžu papildnam

Nometnē Sporta un intelektuālo spēļu studijas šahisti vienā no turnīriem cīnās par balvām.

Nometne Sporta un intelektuālo spēļu studijas domāta Kuldīgas novada sporta skolas šaha nodaļas audzēkņiem no 1. līdz 10. klasei – šogad te ir 36 dalībnieki.

No 10.00 līdz 12.30 tiek spēlēts šahs. Pēc pusdienām ir kāda ekskursija uz muzeju, peldēšana Ventā pie Mārtiņsalas, manēžas apmeklējumi, brauciens uz Skrundas muižu, uz Jūrkalni.

Kluba audzēkne Viktorija Dzene (7. kl.), kura šahu spēlē kopš 2. klases, atnākusi, jo tā likusi mamma. Bet tagad nākot ar prieku, jo vēloties satikt draugus un iepazīt jaunus. Jautrākais notikums bijis ar draugiem, kuri te iegūti. „Bija jāsagatavo priekšnesums, izvēlējamies rādīt izrādi *Pelnrušķīte*,” stāsta Viktorija. „Kādu zēnu ietērpām kleitā – viņš bija mūsu princese, vēl bija pamāte un divas ļaunās pusmāsas. Zēns

no Grobiņas saģērbās kā pele un skraidīja pa skatuvi. Tas bija tik smieklīgi! Man patika brīdis, kad Pelnrušķīte sauca *Palīgā!*, jo mēs aizmirsām, kas jādara, un kliedziens mūs nobaidīja.” Viktorijai patīk spēles dienas otrajā pusē un braucieni uz jūru. Esot patīkami ieskriet jūrā, celt smilšu pilis ar draugiem. „Vienu gadu nometnē ieraku draudzeni smiltīs. Izveidojām viņai nāriņas asti, un viņa desmit minūtes centās tikt no smiltīm ārā.” Elindai Kravinskai ļoti garšo ēdiens, ko te pasniedz tehnikuma ēdnīca *Eža kažociņš*: „Saldie ēdieni ir dievīgi!” Viņa vēlētos, lai vairāk būtu peldēšanas, jo laiks ir karsts un viņa ar nepacietību gaida braucienus uz Jūrkalni un Skrundu. Šahā Elindai esot trešā sporta klase, un turnīros viņai veicoties lieliski. Nometnes noslēgumā par rezultātiem iegūšot medaļas un konfektes.

Top animācijas filmas

Kuldīgas stāsts – tāda bija tēma Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas nometnē, kurā uzņemt animācijas filmu mācījās 25 bērni un jaunieši no astoņiem līdz 16 gadiem.

MĀCĀS SADARBOTIES

Ideja radusies no žurnāla *Kuldīgas Vēstules*. „Iedvesmojamies no vēstures un izdomājam arī savas leģendas un stāstus,” saka nometnes vadītāja Ina Ozola.

„Mērķis ir apgūt animācijas pamatus un iemācīties darboties ar tehniku, kas vajadzīga filmas veidošanā,” skaidro skolotāja. Filmas ir dažādā tehnikā: vienā skolēni paši ir aktieri, citā tēli jāzīmē vai jāizveido. „Bērni strādā individuāli, bet pēc tam pāriet uz komandas darbu būs grūti,” turpina Ina. „Viņiem jābūt sadarboties. Komandā tiek veidots scenārijs un galvenie varoņi.”

Plenērā audzēkņi zīmējuši dažādas Kuldīgas vietas, namu durvis, augus un dzīvniekus. Pēc tam no zīmējumiem veidoti notikumi. I. Ozola secina: „Nodarbības diemžēl notiek īsu laiku, bet daži bērni, kuri jau nāk vairākus gadus, uzreiz zina, kas jādara. Tomēr arī tiem, kuri ir pirmoreiz, nemaz tik grūti neiet. Attīstās iztēle, rodas jaunas idejas.”

Noslēgumā lielā filmā top no bērnu izveidotajiem tēliem. Aktieri tikšot safotografēti un izveidoti tā, ka viņi kustas. Sko-

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas nometnē dalībnieki kopā ar skolotāju Ivetu Goldbergu veido tēlus animācijas filmai.

„Te bērni attīsta iztēli un rada jaunas idejas.”

lotāja Iveta Goldberga skaidro: „Vecpilsētā atradām durvis, un bērniem jāiztēlojas, kas aiz tām varētu dzīvot un nākt ārā. Salikām scenāriju un izdomājām, ka būs viena liela filma ar dažādiem tēliem un tēmām. Būs arī Kuldīgas leģendas plastilīna formā.” Filmas uzņemšanai un tēlu izveidei veltītas piecas stundas. Dalībnieki lieliski darbojoties komandā: vienojoties, ko katrs taisīs un kā izspēlēs ainas.

IZGUDRO SAVUS TĒLUS

Gustavam Preisam, kurš ies 3. klasē, animēšana ļoti patīk. Zēns iemācījies darboties ar datoru, veidot filmas. Jautru notikumu neesot, tomēr arī nākamgad Gustavs domā te nākt. Madara Ozola-Gūtpelca

priecājas par baznīcas torņa apmeklējumu: „Man patika, ka mēs ar skolotāju uzkāpām Katrīnas baznīcas tornī, redzējām un dzirdējām, kā tur zvana zvans.” Meitene nometni apmeklēja otro gadu un ir iemācījusies pareizi zīmēt dažādus objektus.

Lieliska iztēle ir Ancei Gūtmanei, kura izdomājusi savu tēlu – meiteni ar zilu cepuri. Ar to varot ceļot pa visu pasauli, viņa jau bijusi Anglijā. „Izgudroju savus tēlus, lai būtu filmas interesantas,” skaidro Ance. Uz nometni viņa nāk ceturto gadu. Pirmajā reizē ieteikusi mamma: „Man uzreiz iepatikās, un katru gadu iemācos ko jaunu.” Nometnē jautri esot tad, kad zēni viņu kacinā un Ance lej tiem virsū ūdeni.

Ar volejbola bumbu sirdī

Volejbolistu sporta un atpūtas nometne Īvandes muižā ir gadiem ilga tradīcija. Šoreiz no Kuldīgas, Skrundas un Liepājas sporta skolas volejbola nodaļas ieradušies 95 audzēkņi no astoņiem līdz 16 gadiem un to organizējusi trenere Inita Šneidere.

„Mērķis ir nostiprināt iepriekšējā mācību gadā apgūtās sportiskās iemaņas,” stāsta I.Šneidere. „Bērni gatavojas Latvijas čempionātam volejbolā, pludmales volejbola sacensībām un arī spēlēm, kurās brīvā dabā spēlē četri pret četriem.”

GAN SPORTS, GAN RADOŠUMS

Astoņos sākas rīta rosme, tad divas reizes ir volejbola treniņi. Bērni tiek dalīti pēc vecuma un prasmēm, notiek turnīri. Blakus muižai sagatavoti trīs smilšu laukumi un pieci laukumi zālē. Nometnei esot lieliska bāze – te ir viss sportam. Pēc treniņa visi izpeldoties Īvandes diķī.

„Starp treniņiem ir interesantas aktivitātes,” stāsta I.Šneidere.

„Zīmēšanai uz asfalta tēma bija *Latvijai 100*. Notika balona mešana. Visiem tika izveidotas vienādas formas: sarkans kreklis ar kardiogrammu, kurai vidū volejbola bumba. Tā mums katram ir sirdī. Izveidojām arī tādu karogu – šīgada nometnes simbolu.” Izbraucienus gan neesot. Kā saka Inita: „Tepat pietiek, ko darīt.” Naktsmiers iestājoties 23.00, un sportisti arī neiebilstot, jo agri jāceļas.

Nometne ir arī iespēja augt kā personībai, kļūt par cilvēku, kurš pats tiek ar sevi galā. Kā uzsver I.Šneidere: „Pats zini, kur tavas mantas, ko vilksi mugurā. Tāpat ir iespēja izpausties mūzikā un teātrī, piedalīties orientēšanas sacensībās, profesiju modes skatē.”

NETRŪKST, KO DARĪT

Kuldīdznieks Alens Kļava nometni apmeklē volejbola dēļ. Viņš to spēlē divus gadus, viņam patīk, ka te nav tādu brīžu, kad nav, ko darīt: „Visu laiku ir treniņi, tāpēc sēdēt istabā nevar.”

Liepājniece Rēzija Mazure-Mago volejbolu spēlē trīs gadus:

Īvandes volejbolistu nometnē balonu mešanā uzvar tas, kurš aizmet tālāk un noķer.

„Te ir iespēja izaugt kā personībai, kļūt par cilvēku, kurš tiks ar sevi galā.”

„Man patīk, ka šeit ir draudzīgi cilvēki.” „Te ir ļoti garš ēdiens,” turpina Adelīna Audere, kura treniņus apmeklē sešus gadus. Danaī Azānei patīk tas, ka nometnē jābūt atbildīgam par sevi un tā saliedē komandu. Meitenes uzaicinājusi trenere Inguna Valdmane, kura ir Kuldīgas novada sporta skolas ab-

solvente, pašlaik trenere Liepājas sporta skolā.

Rēzija, Adelīna un Dana vēlas kļūt par profesionālām sportistēm, tāpēc volejbols ir pats interesantākais. Esot jautri spēlēt mikšētos turnīrus, kad komandā zēni apvienoti ar meitenēm. Tas neesot tas pats, kas parasti.

Rūta Mediņa, Jēkaba Aleksandra Krūmiņa, Andras Ālītes, Lāsmas Reimanes foto

Latviešu kokle, skotu maize un igauņu gurķi

Skotijas pilsēta Portsoja.

Kuldīgas, Alsungas un Skrundas amatniekiem bija iespēja ar savu veikumu iepazīstināt Skotijas pilsētas Portsojas (Portsoy) iedzīvotājus un viesus, kuri jūnijā apmeklēja laivu festivālu, kas šajā pilsētā notika 25. reizi.

POZITĪVAS EMOCIJAS

Biedrības *Daršim paši!* projektā *Efektīva vietējo dabas un kultūras mantojuma resursu izmantošana tūrisma produktu attīstībai* turp devās 27 cilvēku delegācija – amatnieki, mākslinieki, mājražotāji un Kuldīgas jauniešu teātris *Focus*, kam bija vairākas uzstāšanās ar izrādi *Kāda jūrnieka stāsts*.

„Portsoja – maza, piejūras pilsētiņa – mūs pārsteidza. Ikdienā tur esot ap 3000 iedzīvotāju, bet festivāla laikā bija 20 tūkstoši,” sacīja biedrības projekta vadītāja Klinta Āboliņa un porcelāna rotu veidotāja Kristīne Šimpermane. „Ieradās ļoti daudz cilvēku, satikām arī latviešus. Mūs lutināja jauks, saulains laiks, kaut gan Skotijā tas pārsvarā mēdzot būt miglains un lietains. Guvām pozitīvas emocijas un iespaidus.”

DRAUDZĪGIE SUŅI

Latviešiem kopā ar igauņiem bijusi viena telts, kurā notikusi tirgošanās, radošās meistarklases, vietējie tika iepazīstināti ar abu valstu kultūru, ēdieniem, tūrisma iespējām.

Māksliniece Iveta Brence vadīja darbnīcu bērniem, kurā varēja apgleznot stikla vai spoguļu zivtiņu. Leļļu māksliniece Sandra Vanaga piedāvāja

Sklandraušī.

lles no *Tilda* auduma, amatnieces Andra Oto, Zane Eglīte un Anda Vītola aizvedušas linu un dažādu tekstilizstrādājumus. Varēja nogaršot Andra Vjaksas Skrundas pusē audzēto šitaki produktus.

Rotu meistare K.Šimpermane piedāvāja rotas no kolekcijas *Kaisme Jewelry*, katrs varēja izgatavot savu kaklarotu vai rokassprādzi. „Par porcelāna rotām saņēmu daudz komplimentu. Tās viņiem ir kas neierasts, dāmām patika, un tās pirka. Man ļoti patika mazā, omulīgā pilsētiņa pie Ziemeļjūras, gulēšana bija ar skatu uz jūru – nu gluži kā filmās. Pārsteidza cilvēki: draudzīgi, vienmēr

Sklandraušu meistarklasi Skotijā vada Klinta Āboliņa, Santa Kreičmane un Dace Tunne.

Kokļu meistars Guntis Niedoliņš kopā ar Skotijas dūdu orķestra vadītāju.

apsveicinājās un jautāja, kā klājas, kā pie viņiem patīk. Atgadījās arī pa jokam. Tik silti kā festivāla dienās tur neesot bijis trīs gadus. Ar kādu kungu runāju, ka ir neierasti redzēt, cik labi sabiedrībā iekļaujas suņi, ir mierīgi un nereg. Viņš atbildēja, ka karstums tos padara gurdenus. Bet laukā bija tikai plus 17 grādu.”

CEP RAUŠUS UN PĒRK KOKLES

Amatnieks Guntis Niedoliņš piedāvājis kokles. K.Āboliņa stāsta: „Nopirka divas: vienu jau pirmajā dienā, otru nākamajā. Kāds kungs to bijis noskatījis, nakti nav varējis gulēt – domājis par mūzikas instrumentu, no rīta nācis pakaļ. Guntim izpirka koka karotes un citus izstrādājumus.”

Sklandraušu receptes zinātājas Dace Tunne un Santa Kreičmane deva tos

nogaršot. Gatavošanā varēja piedalīties ikviens, jo otrajā dienā atsevišķā teltī ar virtuvi notika tradicionālo ēdienu meistarklases, kur mūsējie aicināja katram izcept savu suits rausi. „Šī meistarklase izdevās. Apmeklētāji bija priecīgi par iespēju darboties. Sākumā baidījāmies, vai garšos. Jā, garšoja un visus rausus izpirka, daži arī prasīja recepti.”

D.Tunne ir arī mauču meistare, kura tos veido ar Latvijas zīmēm.

18. augustā mūspuses delegācija dosies uz Igauniju, kur ciematiņā Tahkuranna notiks skābēto gurķu festivāls. Savukārt 25. augustā Kuldīgā, Pilsētas dārzā, būs plaša dienas un nakts programma.

Inta Jansone
Biedrības *Daršim paši!*
arhīva foto

PĀRDOD

DĀRZU Kurzemītē, Akāciju alejā 40. Tāl. 29496396.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

Tirgo 4–5 mēnešus vecas **DĒJĒJVIS-TAS**. Pievedu uz mājām. Tāl. 28920136.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Skaldītu **MALKU**. Tāl. 27885688.

Skaldītu meža **MALKU**. Tāl. 26544462.

Meža **MALKU**: skaldītu vai klučos visām apkures sistēmām. Cena 35 eiro krāmētā sterā. Tāl. 24957247.

MALKU – skaldītu un klučos. Tāl. 27811870.

KŪTSMĒSLUS, trūdzeni, kūdru, mulču, skalotu smilti. Tāl. 29560885.

VAJADŽĪGI

SIA *Bērzi plus* (41202008941) – harvesteru un forvardera **OPERATORI**. Darbs ar jaunu tehniku. Tāl. 26458900.

SIA *EDENWOOD* (40103462267) aicina darbā **GALDNIĒKUS** un **PALĪGSTRĀDNIĒKUS** ar kokapstrādes prasmēm. Pieteikumus sūtīt e-pastā: cv@edenwood.lv, tālr. 27878863.

SIA *Otaņķu Dzirnavnīks* (42103015892) aicina darbā E kategorijas **ŠOFERUS** darbam Baltijā un Eiropā. Tāl. 29185566.

SIA *Annette Plus* (5120200903) – **PALĪGSTRĀDNIĒKI** bruģēšanā. Tāl. 29496314.

SIA *Apdars* (41203050077), darba apjomam paplašinoties, – **ŠOFERIS-EKSPEDITORIS** ar C kategoriju un 95. kodu. Tāl. 25902900 (darba laikā).

Ražošana apjomam pastāvīgi pieaugot, SIA **ARBO**

Windows, koka logu un durvju ražotne Ventspilī, aicina darbā ražotnes **DARBINĒKUS** ar prasmēm galdniecības, kokapstrādes vai namdara darbos, kā arī ar autoiekārvēja vadīšanas pieredzi un tiesībām. Piedāvājam mūsdienīgus darba apstākļus, sociālās garantijas. Darbs maiņās. Pieteikumu un CV sūtīt: ilmars.samsonovs@arbowindows.lv, tālr. 25747722.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme 8,85 eiro, nodrošina dzīvošanu (66 eiro mēnesī). Sīkāk pa tālr. 20227843, SIA *ALMA M* (40003543608, lic. nr. 022/2017).

IZIRĒ

PIEKABES Aizputes ielā 41. Cenas runājamas. Tāl. 29944926.

PĒRK

SIA *Lāses AM* par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tāl. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tāl. 29434034.

Z/s *SMAIDAS* pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *AIBI* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TELŠUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tāl. 20238990.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 27806461.

TRAKTORUS, piekabes, inventāru, vieglos auto. Tāl. 26104984.

METINĀMO PUSAUTOMĀTU darba kārtībā (komplektā). Tāl. 22079609.

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMS visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tāl. 26360308.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tāl. 27030802, mezi@lateira.lv.

Pērk **ĪPAŠUMS** ar mežu, cirsmas. Tāl. 27866653.

Pērk ozola un oša **ZĀGBAĻĶUS**, ozola un oša kamīnmalku (3 m). Tāl. 29997742.

SIA *Rietumu Enerģija* par paaugstinātām cenām pērk **ŠĶELDOJAMO MATERIĀLU**, gatavu šķeldu, kā arī veic apauguma tīrīšanas darbus. Tāl. 26372598.

DAŽĀDI

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tāl. 28358514.

Mobilais **GATERIS**. Tāl. 26648839.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAU-GUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsmas izstrādei. Tāl. 29150380, 26458900.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus šķeldošanai, kā arī gatavu šķeldu un skaidas. Tāl. 28813110.

Tīra un remontē **AKAS**. Tāl. 27448331.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tāl. 29296723.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tāl. 29605105, 28205914.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tai tālajā plavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*
/I.Rudene./
Skumju brīdī esam kopā ar Ivetu Kramēnu, mammu aizsaulē aizvadot.
Rems un Kristīne

*Daudz Dieva dārzos ziedu,
Pacel acis: gaisma mirdz.
Tomēr skaistākais no visiem –
Mātes svētums, mātes sirds.*
/V.Mora./
Izsakām līdzjūtību Ivetai Kramēnai, no māmiņas atvadoties.
Kūlainu ģimenes

*Tai tālajā plavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*
/I.Rudene./
Mūsu līdzjūtība Ainai, brāli mūžībā pavadot.
Vīta, Līga, Māra

W SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsmu atlikumus,
šķeldojamo materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

Kuldīgā,
Mederu ielā 8,
pērk
GAILENES,
netirītas
MELLENES.
Vienmēr augstākās cenas.
Tāl. 23220881.

307_{Lv}
Sludinājumus un reklāmu laikrakstā
iesniedz ērti arī no sava telefona

Sanitāro grāmatīņu vairs neprasa

Tiem, kuri strādā izglītības iestādē, pārtikas ražošanā, pārstrādē vai tirdzniecībā, kopš maija vairs nav vajadzīgs obligātās veselības pārbaudes apliecinājums jeb tautā sauktā sanitārā grāmatīņa.

Pārtikas un veterinārā dienesta Dienvidkurzemes pārvaldes vadītājas vietniece Iveta Eglīja skaidro: kaut gan spēku zaudējuši noteikumi par darbu, kas saistīts ar iespējamu risku citu cilvēku veselībai un kurā nodarbinātie pakļauti obligātajai veselības pārbaudei, un kaut sanitārā grāmatīņa nav vajadzīga, joprojām ir spēkā Eiropas Parlamenta un Padomes regula par pārtikas produktu higiēnu. Tā nosaka: neviens, kurš slimo ar tādu slimību (vai ir tās slimības nēsātājs), ko var tālāk nodot ar pārtiku, vai tas, kuram ir inficē-

ta brūce, ādas infekcija, pušumi vai caureja, nedrīkst apstrādāt pārtiku vai ieiet telpā, kur to dara.

„Ikvienam, kuru minētā slimība skārusi, kurš strādā pārtikas uzņēmumā un var nonākt saskarē ar ēdienu, par slimību, simptomiem un, ja iespējams, cēloņiem, tūlīt jāziņo pārtikas aprītē iesaistītajam tirgus dalībniekam. Tādēļ PVD inspektori pārbaudēs šajos uzņēmumos pārliecinās, kā regula tiek ievērota,” skaidro I.Eglīja.

Veselības ministrija izstrādā jaunus noteikumus. Tajos būšot norādīts, kam vajadzēs ģimenes ārsta atzinumu, ka veselība ļauj darbu darīt. Šāda prasība tikšot izvirzīta daudz šaurākam cilvēku lokam.

Jolanta Hercenberga

SIA Kuldīgas slimnīca (50003197651)

izsludina konkursu uz vakanto
IEPIRKUMU SPECIĀLISTA amatu
uz nenoteiktu laiku.

MĒS PIEDĀVĀJAM:

- ♦ darbu mūsdienīgā iestādē un profesionālā komandā,
- ♦ stabilu atalgojumu (bruto darba algu 1000 eiro),
- ♦ profesionālo prasmju pilnveidošanas iespējas,
- ♦ darba vietu Kuldīgā.

TAVOS PIENĀKUMOS BŪS:

- ♦ publiskā iepirkuma dokumentu sagatavošana,
- ♦ iepirkumu organizatorisko jautājumu uzraudzīšana un risināšana,
- ♦ resursu iegādes plānošana,
- ♦ pakalpojumu un piegādes līgumu sagatavošana,
- ♦ saistību izpildes kontrole, kā arī darījumu apliecināšanu dokumentu apstrādes nodrošināšana,
- ♦ Eiropas Savienības fondu infrastruktūras projektu uzraudzība un kontrole, t.sk. projektu izdevumu pamatojošo dokumentu un projektā veikto iepirkumu sagatavošana un izvērtēšana.

MĒS SAGAI DĀM, KA TEV IR:

- ♦ augstākā vai nepabeigta augstākā izglītība,
- ♦ darba pieredze publisko iepirkumu jautājumos, pieredze arī preču, pakalpojumu un publiskā iepirkuma tehnisko specifikāciju un kvalifikācijas prasību izstrādē,
- ♦ padziļinātas zināšanas publisko iepirkumu jautājumos tiks uzskatītas par priekšrocību,
- ♦ pieredze Eiropas Savienības fondu ieviešanā, administrēšanā, uzraudzībā vai kontrolē,
- ♦ izpratne par iepirkumu procedūru veikšanu,
- ♦ izpratne par grāmatvedības un finanšu vadības pamatprincipiem,
- ♦ izpratne par Eiropas Savienības fondu vadības sistēmu Latvijā,
- ♦ prasme apkopot un analizēt liela apjoma informāciju,
- ♦ precizitāte un labas komunikācijas spējas,
- ♦ prasme organizēt darbu un noteikt prioritātes.

Konkursa pretendentiem jāiesniedz:

- ♦ motivācijas vēstule,
- ♦ tss dzīves un darba gaitu pārstašs (CV),
- ♦ izglītību un kvalifikāciju apliecināšanu dokumentu kopijas,
- ♦ rekomendācijas un ieteikuma vēstules (vēlamas).

Pieteikšanās termiņš **no 2018. gada 26. jūlija līdz 10. augustam (ieskaitot)**.

Dokumentus lūdzam iesniegt SIA *Kuldīgas slimnīca* administrācijā (Aizputes ielā 22, Kuldīgā, 3. stāvā) vai e-pastā: slimnica@kuldiga.lv līdz 2018. gada 10. augusta 17.00. Informācija pa tālr. 63374007.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!*
Tālrunis 63324881.

VĀRDA DIENAS

No 30. jūlija līdz 5. augustam

- 30. Valters (2343), Renārs (3083), Regnārs (369)
 - 31. Rūta (2195), Rūta (3873), Angelika (238), Sigita (1729)
 - 1. Albīns (59), Albīna (466)
 - 2. Normunds (5628), Stefāns (391)
 - 3. Augusts (526)
 - 4. Romāns (3106), Romualds (786), Romualda (149)
 - 5. Osvalds (555), Arvils (297)
- Populārākie:**
Ruta un Normunds.

„Kuram tad tāds vārds var nepatikt”

Ruta Karloviča, Latvijas Universitātes Kuldīgas un Ventspils filiāles vadītāja:

– Mamma vārdu izvēlējas, jo kaimiņos dzīvoja sprigana un izdarīga meitene Ruta. Pusaudžu gados tas man sāka nepatikt, jo šķita laikam nepiemērots. Biju iedomājusies, ka gribu būt Sandra. Mamma zināja, ka vārdu tik vienkārši nevar mainīt, bet abas aizgājām pie ciema padomes sekretāres, kura izskaidroja, ka ir nosacījumi, kā var mainīt vārdu, bet uz mani tie neattiecas. Mamma atgādināja, ka man ir arī kristāmvārds Sarmīte, kas man patīk, un uz laiku es nomierinājos. Kad taisījū pasi, atkal gribēju to mainīt. Centos pierunāt, lai ļauj vārdam pielikt garumzīmi, tad es būtu Rūta. Mamma neļāva. Apzinātā vecumā vārds Ruta man iepatīkās, šķita piemērots. Pārejot vīra uzvārdā, tie kopā labi skan. Dzirdēts, ka burts *r* vārdā dod stingrību, un tas iet kopā ar manu raksturu. Vārds cēlies no ebreju vārda *ruth* ar nozīmi *skaistums* un *pievilcība*. Kuram tad tāds vārds var nepatikt?! Kā katolietei man ir arī stiprināšanas vārds, kas nav atklājams. Tātad kopā man ir trīs vārdi, no kuriem lieto tikai vienu.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 30. JŪLIJĀ

Dienas garums – 16 st. 22 min.
Saula lec 5.18, riet 21.40.

Naktī +20°...+22°

Z
R A
D
2-3 m/s

Dienā +22°...+26°

Z
R A
D
1-2 m/s

RĪT, 31. JŪLIJĀ

Dienas garums – 16 st. 18 min.
Saula lec 5.20, riet 21.38.

Naktī +20°...+23°

Z
R A
D
2 m/s

Dienā +24°...+26°

Z
R A
D
2 m/s

ASTROLOĢISKĀ PROGNOZE /31. jūlijs – 6. augusts/

Jolanta Hercenberga, astroloģe

Auni turēsies pie principa, ka viens nav karotājs, un veidos komandu kopīgu ieceru realizēšanai. Gan darbā, gan ģimenē panākumu atslēga būs sadarbība.

Vēršiem finansiālā tēma neļaus ieslikt pašpamierinātībā. Spriedze būs labvēlīga dažādu netradicionālu risinājumu atrašanai, kā uzlabot materiālo situāciju.

Dvīņiem tuvu cilvēku ieteikumi būs noderīgi, lai ķertos pie kāda jautājuma atrisināšanas. Dvīnis vairs necietīs to, kas neapmierina, tādēļ spalvas var putēt pa gaisu.

Vēži būs filozofisku domu pārņēmti, vēlēšies pasauli padarīt labāku. Prātā būs ideja, kuras vārdā spēki netiks taupīti sabiedrības un dzīves pabērnu labā.

Lauvām aktualizējas partnerattiecību tēma, kas gan sniegs, gan prasīs vairāk uzmanības. Emociju karstumā var tikt izteikti vārdi, ko pēc tam jānožēlo, tādēļ nevajag strēbt karstu.

Jaunavas tieksies pēc uzmanības, kopā būšanas un mīlu cilvēku klātbūtnes. Ciemos tiks aicināti draugi un radi, plānoti kopīgi pasākumi vai izbraukumi pie dabas.

Svari apkārtējiem radīs ļoti nosvērtu un pārliecinātu cilvēka imidžu, bet iekšienē var plosīties emociju vētras. Kāda īpaša cilvēka dēļ sirds pukstēs tramīgāk.

Skorpioniem jāpabeidz iesāktie darbi, jaunus uzņemt vajadzētu piesardzīgi. Pāris brīvas dienas par skādi nenāks. Uzmanība jāpievērš dienas režīmam un uzturam.

Strēlniekiem ģimenē valdīs saskaņa, atklātas sarunas stiprinās kopības izjūtu ar mīloto

cilvēku, bērniem un vecākiem. Darbā ieviestas pārmaiņas būs ilglaicīgas.

Mežāži būs gatavi pieņemt lēmumu, kas dzīvi pagriež citā virzienā, ievieš skaidrību jautājumā, kas nodarbinājis prātu. Spēcīga intuīcija būs pareizā ceļa rādītājs.

Ūdensvīriem domas rosīsies ap kādu jaunu izaicinājumu, un tiks sperti pāris soļi tuvāk tam, ko jau sen sirds kāro darīt. Brīvajiem Ūdensvīriem otrās pusītes meklējumi vainagosies panākumiem.

Zivis sevi parādīs spožākā gaismā un atklās pasaulei savus talantus. Tuvākajiem cilvēkiem tās spēlēs uzticības personas lomu. Ne viens vien dalīsies savās izjūtās un lūgs padomu.

Čika laiks:
1.VIII 1.42 – 13.54,
3.VIII 5.52 – 22.51,
6.VIII 2.46 – 4.32.

PADOMS

Lidot kopā ar ģimeni bez stresa

Pērn 44% lidojumu Eiropā kavējās, rāda Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas Eurocontrol statistika. Ceļošana ar bērniem var kļūt par izaicinājumu, tāpēc eksperti apkopojuši piecus ieteikumus.

Kompensāciju uzņēmuma Skycop izpilddirektors Marjus Stonkus stāsta: „Iesakām pirms došanās ceļā iepazīt izvēlētas aviokompānijas nosacījumus, kas attiecas uz ģimenes lidojumiem.”

DOKUMENTI

Ceļojot Eiropas Savienības valstīs kopā ar bērniem, par oficiālu personas dokumentu netiek uzskatīta bērna dzimšanas apliecība (tā vajadzīga ceļojumā ārpus Šengenas zonas vai tad, ja uzvārds nesakrīt ar abu vecāku uzvārdu). Tāpat kā pieaugušajam, arī bērnam jābūt pasei vai ID kartei.

BAGĀŽĀ

Vecākiem ieteicams ņemt līdzi saldumus un rotaļlietas, arī spēle

telefonā vai planšetdatorā noderēs tam, lai lidojums ritētu mierīgi. Šķidrums drīkst vest tikai atsevišķos trauciņos, kuru ietilpība nepārsniedz 100 ml. Pienu zīdaiņa barošanai bez ierobežojuma var pārvadāt rokas bagāžā. Ja jāņem līdzi arī bērnu ratiņi, vairumā gadījumu lidsabiedrības tos novieto lidsabiedrības salonā.

BIĻEŠU IEGĀDE

Daļa aviokompāniju ļauj zīdaiņiem no astoņām dienām līdz 24 mēnešiem lidot bez maksas, ja pieaugušais ar bērnu klēpī aizņem vienu sēdvietu. Bērnam var pirt arī atsevišķu sēdvietu, taču tad tam jāatrodas sēdekļlīti vai speciāli lidsabiedrības bērnu pārvadāšanas krēslā. Citās lidsabiedrībās, kuras zīdaiņiem bezmaksas lidojumus nepiedāvā, tā vietā var iegādāties biļetes ar īpašu atlaidi.

LIDOJUMS

Eurocontrol dati liecina, ka pērn lielāko ES aviokompāniju 87%

lidojumu kavējās jau pirms pacelšanās. Ja tas aizkavējas vairāk nekā divas stundas, lidsabiedrībai jānodrošina visiem pasažieriem pārtika, ūdens un piekļuve internetam.

Pacelšanās un nolaišanās laikā pasažieriem var aizkrist ausis vai pat parādīties sāpes. Lai no tā izvairītos, zīdaiņiem ieteicams iedot pudelīti košļāšanai, bet bērniem, kuri vecāki par trim gadiem, noderēs ledenes. To sūkšana palīdz pret ausu aizkrišanu.

SĒDVIETAS

Sēdvietas ģimenei atkarīgas no lidsabiedrības nosacījumiem, taču tiem jāatbilst Civilās aviācijas aģentūras noteikumiem, kuros teikts, ka bērnu sēdvietas jānodrošina blakus vecākiem. Ja iespējams, pasažieriem ar bērniem var izvēlēties sēdvietas tālāk no tualetēm un virtuves jeb kambīzes, jo kafijas gatavošana vai citi trokšņi var radīt grūtības bērnam gulēt.

Jauns veikals

top!

Darba laiks 8.00-22.00

durvis vērs SKRUNDĀ, Raiņa ielā 6, 1. augustā 12.00.

KONKURSS

Tēlotājmākslas spēle

167. kāрта

Latviešu gleznotājs (1889–1938), kurš bijis viens no vadošajiem krievu avangarda glezniecības pārstāvjiem. Mākslai pievērsies salīdzinoši vēlu – aptuveni 19 gados. Mācījies Rīgas pilsētas mākslas skolā, kuras pasniedzējs un skolas direktors bija Vilhelms Purvītis, taču, sākoties Pirmajam pasaules karam, mācības pametis. Ģimene pārcēlusies uz Maskavu, kur pievienojās mākslinieku grupai *Kārava kalps*. Strādājis arī par pasniedzēju Maskavas Augstākajā Valsts mākslinieciski tehniskajā darbnīcā un bijis šī institūta profesors. Daudz braukājis pa Padomju Savienību, aktīvi strādājis pie Urālu, Altaja, Austrumkazahstānas, Armēnijas ainavām. Iekļaujoties padomju mākslas dzīvē, viņš tomēr saglabājis arī radniecību ar latviešu glezniecības skolas tradīcijām.

Atbildes gaidām līdz 1. augusta 11.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301*, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

166. kārtas atbilde: Kēte Kolvica (Käthe Kollwitz). *Strādniece (ar auskaru)*. 1910. gads. Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Anita Eglīte, Velta Višņevska, Ausma Kreidere, Indra Ābelīte, Mārcis Arājs, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis.

Sklandrausī ieguvuši
Eiropas Savienības
garantētās tradicionālās
īpatnības zīmi. Tiem
jāizskatās tieši šādiem.

DAIŅA KĀRKLUVĀLKA FOTO

Agrita Blumberga, "Talsu Vēstis"

Sklandrausis, dižrausis, burkānrausis jeb žograusis jau izsenis uzskatāms par kurzemnieku lepnumu. Latviešu tradicionālais rausis kļuvis par pirmo lauksaimniecības produktu Latvijā, kas tiek aizsargāts Eiropas Savienības līmenī, taču tradīcijas kopēju nav nemaz tik daudz. Dundadzniece Elma

Zadiņa no "Jaunsiķeriem" šajā jomā ir īsta meistare – viņa cep ne tikai dižraušus, bet, izmantojot samaltus kviešu un rudzu graudus, gatavo arī pūтели.

"Jaunsiķeru" saimniece atzina, ka process līdz gala produktam ir garš un sarežģīts – dažkārt tas ilgst vairākas dienas. Ziemā, kad pieprasījums ir mazāks, Elmas kundze cep septiņas plātes jeb 80 sklandraušus. Vasarā gandrīz katru nedēļu

notiek kāds pasākums, līdz ar to darba ir krietni vairāk. "Pieprasījums ir liels – visi prasa Dundagas rausus. Domāju, ka noteicošā ir saistviela, ko pievienojam masai. Vadāmies pēc veco laiku receptes. Dažkārt lasu jaunās pavārgrāmatas un domāju – ja pēc tādas receptes ir jāgatavo, nekas nesanāks. Nogaršojot mūsu rausus, cilvēki atpazīst veco laiku recepti un atzīst to par labu esam.

Kad ieguvām Eiropas Savienības garantētās tradicionālās īpatnības zīmi, Pārtikas un veterinārais dienests teica – ja sklandrausis netiks cepts pēc šīs receptes, tas nebūs sklandrausis, bet gan burkānrausis. Protams, gaumes atšķiras, un katrs meklē to, kas viņam sirdij tuvāks," norādīja Elmas kundze.

TRADĪCIJAS 4

Mākslas vēsture – kultūras un civilizācijas daļa

Iveta Grīniņa, "Kurzemnieks"

Par ko mēs patiesībā rakstām, kad rakstām par mākslu? Par laikmetīgo mākslu nav iespējams rakstīt estētiskās kategorijās, vēl vairāk – jūs rakstāt par visu ko citu: par vēsturi, antropoloģiju, filozofiju, feminismu, naudu, par augstākās sabiedrības dzīvi, sovbiņnesu, literatūru, par politiku vai biznesu..." tā Latvijas Mākslas akadēmijas (LMA) studentiem seminārā teica rakstnieks un publicists Kirils Kobrins.

KĀ TAS VISS SĀKĀS

"Mēs nekad nevarēsim sasniegt punktu, kurā mēs rakstītu par tīru mākslu. Tas nav iespējams. Mākslas, kas būtu pati par sevi, nav, sevišķi ja rakstām par laikmetīgo. Tā vairs nav māksla tradicionālajā izpratnē, bet gan sociālās aktivitātes veids," K. Kobrins norādīja lekcijā, kas bija viena no vairākām LMA un Kuldīgas novada kopīgi rīkotajām Vasaras mākslas vēstures skolām. Lektors pievērsās

tam, kā vispār radās rakstniecības veids, kas apraksta mākslas darbus. K. Kobrins ieskicēja dažādus vēstures posmus, parādot, kā radās vēlme aprakstīt mākslas darbus un kad tas kļuva par profesiju un rakstniecības žanru. Šobrīd rakstīšana un runāšana par mākslu kļuvusi par milzīgu kultūras aktivitāšu lauku.

"Antīkajā pasaulē un viduslaikos nebija nekā tāda, ar ko mēs šodien saņemam mākslas aprakstus vai kritiku. Dažos tekstos ir aprakstīti atsevišķi mākslas priekšmeti, sevišķi ceļojumu aprakstos, piemēram, Marko Polo grāmatā. Mākslas darbi nav rosinājuši rakstītāju interesi. Kāpēc antīkajā Grieķijā, Romā un viduslaikos cilvēki neinteresējās par mākslas darbiem, lai gan apkārt bija grandioza arhitektūra un neskaitāmi mākslas darbi? Atbilde meklējama sociālajā, reliģiskajā un politiskajā vēsturē. Māksla bija cieši saistīta ar reliģiju. Vienā no viduslaiku pazīstamākajiem darbiem, kas tapis 12. gs., bija aprakstīts notikums, kā Kenterberijas arhibīskaps Tomass Bekets tika nogalināts baznīcā pie al-

tāra. Un tikai tāpēc altāris bija minēts. Arī antīkajā pasaulē māksla bija saistīta ar reliģiju, lai gan mākslas darbi iekļāvās apkārtējā telpā, bet vienmēr tiem bija reliģisks saturs, pat tiem, kuri bija erotiski vai ar sekulāru saturu. Vēl acīmredzamāk tas izpauzās viduslaikos. Māksla ir ne tikai saistīta ar reliģiju, tā ir reliģijas daļa.

Otrs iemesls ir sociāli kulturāls – nebija publikas, kurai interesēja māksla. Bija daži no aristokrātijas un galma, tāpēc nepastāvēja tāds amats – rakstītājs par mākslu. Mākslas un literatūras mērķis bija cits. Profesionālam rakstniekam ar to jāpelna. Tas iespējams tikai tad, ja kāds dod naudu vai ja pastāv tekstu publicēšanas industrija. Protams, kaut kādi grāmatu izdošanas iedīgļi pastāvēja. Kāds uzrakstīja grāmatu, ko prezentēja galmā, līdz ar to cēla savu sociālo statusu šajā sabiedrībā. Bet modernajā izpratnē profesionālu rakstnieku nebija. Sociālā struktūra to neveicināja, jo lielākā sabiedrības daļa bija neizglītota."

IZGLĪTĪBA 2

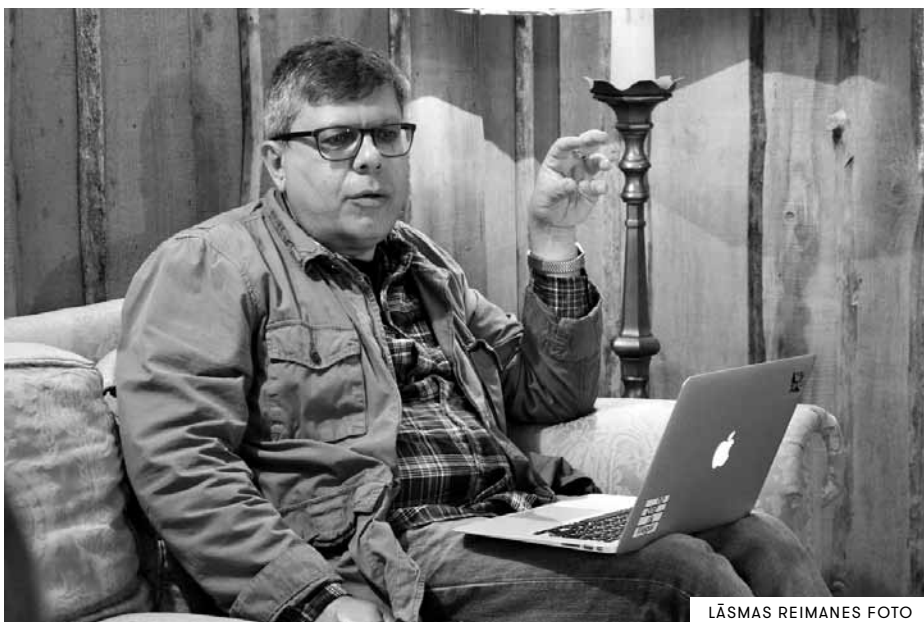
Baltā zvirbuļa dabas izjūta

Ilze Kļepikova, "Kurzemes Vārds"

Drusiņ ir tāda baltā zvirbuļa sajūta," neslēpj 31 gadu vecais gleznotājs Jānis Judins, kurš neraksturīgi jaunajai paaudzei pārstāv klasisko glezniecību un strādā lielākoties plenēra žanrā. Lai kāds gadalaiks pašlaik būtu, mākslinieks to labprāt gleznotu. Dotos dabā, ļautos tās harmonijai un censtos tajā ieraudzīto un izjusto pārnest gleznās. Ikviens gada cēliens, kas aiz loga, zem debess, viņaprāt, ir vislabākais laiks gleznošanai.

– Kas jūs saista plenēra glezniecībā?
– Man patīk glezniecība dabiskā vidē, viss tāds nesamākslots un neizdomāts. Mani interesē pati daba – krāsas, noskaņas un nemitīgā maiņa. Jau agri bērnībā piefiksēju, ka daba aicina ieklausīties. Kad mainījās gadalaiki, sirdī izjutu tādu kā iekšēju pārdzīvojumu, prieku. To pat īsti nevar izteikt vārdos, kas tas bija. Mana pirmā skoliņa bija Ezerkrasta sākumskoliņa, no omes mājām uz turieni gāju.

SARUNA 6

LĀSMAS REIMANES FOTO

Rakstnieks un publicists Kirils Kobrins lekcijā mākslas teorijas studentiem uzsvēra, ka šobrīd rakstīšana un runāšana par mākslu kļuvusi par milzīgu kultūras aktivitāšu lauku, bet sākums tam meklējams pirms vairākiem gadsimtiem.

1

IDEOLOĢISKAIS IEROCIS

"Kaut kas mainījās 16. gs., kad radās ideja, ka rakstīšana par mākslu ir kas profesijai līdzīgs. Kad jūs skatāties uz 16. gs. tekstiem, interesanti konstatēt, ka cilvēki pēkšņi ir sākuši pamanīt mākslu un to aprakstīt – gleznas, skulptūras utt. Kas tad notika? Daudzas būtiskas lietas. Vispirms jau reformācija un tai sekojošie reliģiskie kari. Viena no svarīgākajām protestantu reliģijas pamatnostādņiem ir jautājums par tēliem. Tie tika iznīcināti. Protams, šī nostādne izraisīja pretdarbību – kontrreformāciju, kad protestanti iznīcināja tēlus, bet katoļi centās tos pēc iespējas vairāk radīt. 16. gs. bija lielais mākslas mecenātisma laiks, kad baznīca un pāvesti ļoti veicināja mākslas darbu radīšanu. Bet iemesls nebija vis interese par mākslu, bet gan ideoloģija. Māksla bija viena no būtiskākajām šī kara sastāvdaļām. Arī rakstīšana par mākslu kļuva tikpat svarīga un sākās šajā laikā, bet bija teoloģiska. 16. gs. radās grāmatu iespiešanas industrija. Gūtenbergs izgudroja grāmatu iespiešanu jau 15. gs. Abas puses ar rakstīto vārdu centās nomelnot viena otru un nosvērt sev par labu sabiedrību, veicinot gan grāmatu iespiešanas industriju, gan diskusijas par mākslu un tās vietu baznīcā."

IZKALTĒTI DZĪVNIKI UN CITAS DĪVAINAS LIETAS

"Sākās vidusklases slāņa augšana un izglītošanās. Protams, tas nebija vidusslānis mūsdienu izpratnē, bet gan tirgotāji, pilsētu turīgie pilsoņi, liellezmes īpašnieki laukos, galminieki un algotņi. Tas bija vidusslāņa aizsākums, un lielākā daļa no šiem cilvēkiem jau bija izglītoti, jo visā Eiropā darbojās universitātes, viņi varēja lasīt un rakstīt svešvalodās. Tajā laikā notika pāreja no viduslaiku agrārās saimniecības uz tirgus ekonomiku.

Tas viss deva iespēju rasties rakstniecībai par mākslu un tās tapšanai par žanru.

Runājot par kultūras kontekstu un ideju vēsturi, tā bija Augstā renesanse, kad bija ļoti liela interese par vēsturi un humanismu. 16. gs. radās vēl viena kustība, kas balstījās interesē par vēsturi, – antikvāri. Tā bija ļoti spēcīga kustība, kas apvienoja daudzus cilvēkus. Viņi nebija diplomāti vēsturnieki, bet daudz lasīja un mēģināja kaut ko izrakt par pagātni. Tajā laikā radās gan arheoloģijas, gan kolekcionēšanas iedīgļi. Cilvēki kolekcionēja ļoti dažādas, reizēm ļoti dīvainas lietas: izkaltētus

dzīvniekus, dīvainas grāmatas, minerālus utt. Viņi sāka domāt par savām kolekcijām, viņi sāka rakstīt par vēsturi, balstoties savās kolekcijās, un daļa no šīm kolekcijām bija mākslas objekti.

Renesansē sākās mākslas sekularizācija – māksla pamazām atdalījās no reliģijas –, un sākās process, lai izveidotos tā saucamā māksla par sevi, kas līdz tam nepastāvēja. Kas notika nākošajā, baroka, periodā? Tad attieksme pret mākslu un vēsturi bija cita. Tika rakstīti traktāti. Piemēram, pirmais bija Tomass Brauns un viņa grāmata par seniem bērnu rituāliem. Milzīga 1000 lappušu grāmata bija Roberta Bertona "Melnholijas anatomija", kas saturēja daudzus mākslas objektu aprakstus, bet vēl aizvien paši mākslas darbi nebija rakstnieku interese objekti. Taču māksla bija ļoti svarīga humanisma kontekstā. Vācu jezuīts Atanāzijs Kirhers aprakstījis ļoti daudz arhitektūras un mākslas objektu, bet, protams, kaut kādā kontekstā, nevis tieši.

17. gs. māksla beidzot kļuva par ziņkāres objektu, un rodas pirmās mākslas aprakstu pazīmes līdztekus alegoriskajiem un vēsturiskajiem. Radās mākslinieku biogrāfijas. Žanra pamatlicējs ir Džordžio Vazāri ar grāmata "Visizcilāko gleznotāju, tēlnieku un arhitektu dzīves".

Cilvēki, kuriem bija nauda un pietiekami daudz vietas kolekcijām, sāka just vajadzību pēc katalogiem. Ja jums ir kolekcija, jūs taču vēlaties to visu sistematizēt, uzskaitīt un aprakstīt."

APGAISMĪBAS LAIKMETS

"Pa īstam rakstniecība par mākslu sākās 18. gs., kad tā kļuva literatūras daļa un profesionāla. Paša sākumā šis žanrs attīstījās dažādos virzienos, ar dažādu saturu, taču tas kļuvis par neatņemamu kultūras sastāvdaļu. Savukārt rakstīšana par mākslu kā vērtība pati par sevi sākās tikai modernajā laikmetā. Kas mainījās 18. gs.? Tas bija apgaismības laikmets, kad ļoti populāra bija ideja par cilvēka dabas uzlabošanu ar zināšanu. Doma par to spēku un spēju uzlabot cilvēka būtību pavēra ceļu arī zināšanām par mākslu. Radās cilvēki, kuri rakstniecību sāka nodarboties profesionāli, ar to pelnīt, un viņu darbi tika iespiesti. Viņi bija daļa no vispārējās apgaismības humanistu brālības, kas bija internacionāla. Tas nebūtu iespējams bez industriālās revolūcijas, kas sākās 18. gs., jo ļoti attīstījās papīra ražošana un grāmatu drukāšana, kas padarīja tās pieejamas daudz plašākam cilvēku lokam, un – kas ir ļoti svarīgi –

Mākslas vēsture – kultūras un civilizācijas daļa

VIEDOKLIS

Kā par mākslu runāt tagad?

"Mēs nevaram runāt par laikmetīgo mākslu skaistuma kategorijās un to vērtēt un izskaidrot no estētiskā viedokļa. Tā nav vairs māksla par sevi, bet gan sociālās aktivitātes veids. Par to mēs varam teikt – tas ir interesanti, iespaidīgi... bet nekad – skaisti vai neglīti. Māksla mākslas dēļ vairs neeksistē. Kloda Monē gleznas tā varēja aprakstīt, laikmetīgo mākslu vairs ne. Mākslas vairs nav, tā ir pagātnē, šobrīd mums ir laikmetīgā māksla. Rakstīšana par mākslu šobrīd atrodas dziļā aizā starp akadēmismu, esejsmu, populāro literatūru un tenku slejām žurnālos. Lielākā daļa mākslas zinātnieku pārraksta izstāžu preses relīzes, ko uzrakstījuši citi. Mākslas kritika kā profesija un kulturāla aktivitāte ir gandrīz izzudusi," studentiem sacīja K. Kobrins.

radās periodiskie izdevumi, kuros bija recenzijas. Manuprāt, pirmais izdevums, kurā bija recenzija, bija angļu "Spectator" 18. gs. sākumā. Ja izdevumam ir recenzija, tekstā neizbēgami ir vērtējums. Piemēram, par Nikolasa Hoksma arhitektūru, par kuru bija ļoti nīkna recenzija. Kritika nebija par arhitektu kā sliktu kristietu, bet par ēku estētiku. Soli pa solim šīs recenzijas tuvojās mākslas žurnālistikai."

MĀKSLAS BAUDIŠANA KĻŪST DEMOKRĀTISKA

"18. gs. notika mākslas tirgus attīstība ārpus galmiem. Protams, kaut kāds mākslas tirgus bija arī viduslaikos, bet tā īsti tas attīstījās tikai 18. gs. Ja tas eksistē, vajadzīgi teksti, kas mākslas darbus skaidro un reklamē. Tajā laikā vidusslānim un aristokrātijai bija modē tā saucamais lielais ceļojums jeb Grand Tour. Jaunus cilvēkus sūtīja ceļojumā pa Eiropu. Tā bija izglītības sastāvdaļa, lai saprastu, kāda ir ekonomika, sabiedriskā dzīve un kultūra dažādās valstīs. Māksla bija šīs izglītības sastāvdaļa, un obligātais galamērķis, protams, Itālija. Tāpēc bija apraksti, ko kurā valstī apskatīt. Pirmie ceļveži bija populāri, un tos rakstīja profesionāli literāti. Māksla kļuva aizvien vairāk novērtēta. Ne tikai galmā un aristokrātū vidusslāni, bet pat nabadzīgākās sociālajās grupās.

Tas bija laiks, kad no privātkolekcijām radās publiskie muzeji. Mākslas baudīšana kļuva aizvien demokrātiskāka.

Īstā mākslas vēsture sākās ar vēsturnieku Vilkenmani, ar Gēti un viņa vēstures kultu. Interesanti, ka Gēte bija viens no pirmajiem, kas sāka rakstīt par laikmetīgo mākslu. Viņa Itālijas ceļojuma piezīmes līdztekus senatnes mākslas darbu aprakstiem ir pilnas ar modernās mākslas aprakstiem.

18. gs. sākās austrumu kults. Ceļojumu aprakstos bija zīmējumi un teksti, bet gadsimta beigās sākās interese par viduslaikiem un tā laika arhitektūru, kas kopš renesanses bija ignorēta un uzskatīta par nevērtīgu. Interesanti, ka, piemēram, pirms Parīzes centra rekonstrukcijas tā bija pilnīgi viduslaiku pilsēta. Cilvēki tajā dzīvoja un nemanīja. Pēkšņi no kaut kurienes radās šī interese, un cilvēki atklāja, ka viduslaikos ir radīts kaut kas vērtīgs."

ŠARLS BODLĒRS – MODERNISMA RADĪTĀJS

"19. gs. vidū jau bija radītas augsta līmeņa complicētas, izsmalcinātas un izsmeļošas grāmatas par mākslu, piemēram, Sten-

dāla, Džona Raskina u.tml. autoru darbi, kas bija veltīti tikai mākslai. Bet bija arī ceļojumu apraksti. Bija sācies masu tūrisms, kam vajadzēja lētus ceļvežus parastajiem cilvēkiem, kas arī saturēja mākslas darbu aprakstus, bet vienkāršus.

Tad sākās arī akadēmiskās mākslas vēstures industrija, universitātes sāka sagatavot mākslas vēsturniekus. Totāla revolūcija mākslas recenzijās notika 19. gs. vidū. Franču dzejnieks Šarls Bodlērs rakstīja par izstādēm, pirmajiem impresionistiem. Viņš pirmais sāka rakstīt par mākslu jaunā veidā – ar jaunu izpratni par laiku, kurā viņš dzīvoja. Viņš izdomāja terminu "modernisms" un to pirmais izmantoja sava laika mākslas aprakstos.

Sākās monogrāfijas žanrs. 19. gs. romantisma laikā mākslinieki kļuva par varoni, par kuru vērts rakstīt grāmatu. Dž. Raskins bija pirmais, kurš rakstīja trīs grāmatas par Viljamu Tēreneru. 19. gs. mākslinieki paši sāka reflektēt par savu mākslu, balstoties vēsturē, teorijā. Galerists Pols Dirāns uzrakstīja ļoti daudzus rakstus gan par atsevišķiem impresionistiem, gan par šo kustību kopumā, cenšoties radīt par tiem sabiedrības interesi un piedāvāt šos darbus. Viņš organizēja atsevišķu mākslinieku izstādes, kurām gatavoja katalogus, kas jau bija komerciāli.

Arī literatūrā rakstnieki ļoti bieži minēja mākslas objektus. Novelēs, romānos detalizēti tika aprakstīti mākslas objekti. Literāro darbu varoņi diskutēja par mākslu. Dostojevskas "Idiotā" notiek diskusija par Hansa Holbeina Jaunākā darbu. 20. gs. Vermēra darbus ļoti detalizēti apraksta Marsels Prusts.

Sākās sociālā, filozofiskā, ideoloģiskā un nacionālā mākslas interpretācija. Tas bija laiks, kad radās ne tikai vispārēja mākslas vēsture, piemēram, pētījumi "Antīkās mākslas vēsture" vai "Franču mākslas vēsture", bet arī populārās grāmatas par mākslu plašai publikai."

Rakstīšana par mākslu var eksistēt modernā šķiru sabiedrībā, lekcijas beigās uzsvēra K. Kobrins: "Mākslas patēriņam vajadzīgs plašs vidusslānis, kas var veltīt laiku mākslai, kam ir nauda grāmatām un žurnāliem par mākslu un pašiem mākslas darbiem. Ir jābūt mākslas tirgum. Jābūt populārajiem preses izdevumiem, kuros profesionālie rakstītāji var pelnīt. Sabiedrībai jābūt izglītotai, jo tikai tad būs šo rakstu patērētāji. Ir jābūt laicīgajai mākslai, kas ir nodalīta no reliģijas, ar citiem mērķiem un vēstījumu." ■

To vajadzētu rādīt cilvēkiem

Kaltās durvis, eņģes un cits aprīkojums ir unikālas vērtības. Tāpēc objektu rūpīgi apsargā.

Linda Kilevica,
"Kurzemes Vārds"

„Mēs bijām tur, kur neviens nav bijis,” tagad visiem lepojas fotogrāfu plenēra "Karosta – foto osta" dalībnieki. Tāda vieta tiešām pastāv, tā ir bijusi armijas munīcijas noliktava. Vēl senāk – krasta artilērijas baterija, būvēta reizē ar visu Liepājas cietoksni. Samērā labi saglabājusies, jo nav spridzināta un visu pastāvēšanas laiku tikusi apsaimniekota. "Mēs esam tikuši uz Tobago," pieteikdamies apsargam, smejas Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (VAMOIC) ekspluatācijas inženieris Andris Stolovskis.

LAIKA RATS UN LAIKA ZOBS

Uzreiz jāsaka, ka uz Kurzemes bijušo koloniju aizbraukt būs vienkāršāk nekā apmeklēt Aizsardzības ministrijai piederošo teritoriju Tobago ielā Liepājā. Šeit gan ziņkārīgie iekļīstot ļoti reti, un tad viņiem pasaka, ka te ap žogu klejot nav vēlams. Sprāgstvielas un munīcija no šejienes pagājušajā gadā aizgādātas uz jaunām un modernām noliktavām Vaiņodē. Lai cik unikāls būtu šis militārā mantojuma objekts, armijas īpašums, visdrīzāk, tuvākajā laikā arī paliks apmeklētājiem slēgts.

Pie vārtiem pašu munīcijas noliktavu nemaz nevar redzēt. Tikai kāpjot augšup un ieejot dziļāk teritorijā, paveras skats uz senajām būvēm un ap 40 ha plašo teritoriju. "Interesanti būtu pagriezt laika ratu atpakaļ un paskatīties, kā te viss ir kustējies," pasapņo arī A. Stolovskis. Vairāk nekā simt gadu vecās

Šajā vietā gar krasta artilērijas bateriju no Karostas reiz bija dzelzceļa sliedes.

EGONA ZĪVERTA FOTO

Andris Stolovskis iedez lukturīti, lai dotos tumšajās un pamestajās munīcijas noliktavās.

Laika zobs jau papostījis dzelzsbetona būves.

kaltās durvis uz vienu no trim bijušajām noliktavām veras dzerkstēdamas. Tunelī līdzīgajā, garajā gaitenī dobji un drūmi atbalsojas runātais. Telpas ir tumšas un mitras. Šīs noliktavas vairs neatbilst prasībām, tāpēc arī bruņotie spēki munīciju pārveda. "Laika zobs dara savu. Šīs telpas nav tik modernas un pielāgotas. Iekļūst gruntsūdens, nedarbojas ventilācija, jo visi caurumi tikuši aiztaisīti. Iekšā ir kustību sensori, tāpēc bija jānovērš iespēja iekļūt putniem vai sīkpārņiem, kas te dzīvo," stāsta Andris.

Nelielās telpas ar vismaz pusmetru biezām sienām agrāk bijušas piekrautas pilnas. Gaitenī bijušas sliedes, pa kurām transportēt munīciju, lai nav jānes. No Karostas puses šeit bija dzelzceļa līnija. Arpusē atrodas platformas, uz kurām stāvējuši lielgabali. Agrāk no tām varēja jūru redzēt, bet gadu laikā ir saauguši koki.

SPOKI KLAPĒ DURVIS

Objektu sargā tāpēc, lai nebūtu vandalisma. "Būtu laika jautājums, ka pa vienam visu izvazātu un vēsturiskās lietas nonāktu metāllūžņos," saka A. Stolovskis. "Pašlaik viss ir jāpieskata. Lai cilvēki

nedomā, ka te neviens nav." Tā kā apkārt ir mežs, sargu mieru visbiežāk patraucē stirnas un žogs nav šķērslis zaķiem. Apsargs zina teikt – tie, kas agrāk te strādājuši, stāsta, ka munīcijas noliktavās spokojas. "Liekas, ka kāds stāigā gar māju, durvis noklapē. Ber redzējuši viņi neko nav."

"Mēs jau esam tikai apsaimniekotāji," par būvju nākotni neko nevar teikt A. Stolovskis. "Izskatās, ka te viss prasa lielus ieguldījumus, lai varētu saglabāt. Vajadzētu izolēt, lai mitrums neturpina nākt, atbrīvojot ventilācijas šahtas. Kādreiz te bijusi laba drenāža. Bet nekādu plānu nav, nezinām, kur tas viss ved un aiziet. Vienā galā it kā esot kaut kas dziļāk, bet neviens jau nav līdis iekšā. Nevar jau zināt, ko tas krievs tur ir atstājis. Līdis, un – bam!"

KARSTS KARTUPELIS MUTĒ

Vai munīcijas noliktavas reiz varētu kļūt par tūristiem rādāmu vietu un iekļauties Karostas maršrutā? Vēsturnieks un Karostas cietuma gids Juris Raķis ir skeptisks: "Lai Aizsardzības ministrijai piederošu teritoriju sajūgtu kopā ar pilsētu, tā ir ārprātīgi sarežģīta juridiska birokrātija.

Lai šo vietu iekļautu Karostas kompleksā, tur ir jāuztaisa normāla piekļūšana un piebraukšana, kas izmaksā ļoti dārgi. Pilsēta teorētiski var pārņemt šo milzīgo teritoriju, bet ir milzīgs BET. Tam ir jāgaida tikai tad, ja teritorija vairāk vai mazāk paliek šābrīža statusā – ja tā ir ierobežota un tiek apsargāta. Citādi nedēļas laikā tur viss būs izdemolēts, piegānīts, ieskaitot arī kāpas. Tas izmaksātu dārgi, pilsētai jau tā pietiek krenču ar visādām teritorijām. Ja arī kāda biedrība tur sāktu darboties, apsardzes jautājums paliek aktuāls."

Šogad pavasarī esot sanākusī darba grupa ar pārstāvjiem no Liepājas pilsētas pašvaldī-

bas, ministrijas un Kara muzeja. "Bet ir viena liela ķeža, ka tā ir problēma rīdziniekiem – list arī no Rīgas un kaut ko darīt uz vietām. Bija doma, ka šeit varētu veidot Kara muzeja brīvdabas filiāli un eksponēt bijušo militāro tehniku. Kara muzejs dikti negrib to darīt. Jau tā viņiem ir divas filiāles – Airītes un Ziemassvētku kauju muzejs," stāsta J. Raķis. Tā nu pagaidām šis objekts esot karsts kartupelis mutē. "Vieta ir fantastiska, to vajadzētu rādīt cilvēkiem. Ja varētu vidējo aritmētisko atrast ar trīspusēju sadarbību, tad kaut kas virzītos. Lai to dabūtu, ir šausmīgi sarežģītas juridiskās fineses." ■

- ◆ Krasta artilērijas baterija būvēta 19. gs. beigās – 20. gs. sākumā.
- ◆ Vismazāk cietusi Pirmā pasaules kara laikā, kad, vācu armijai tuvojoties Liepājai, Krievijas armijas pavēlniecība spridzina nocietinājumus pie jūras.
- ◆ Pirmās Latvijas Republikas laikā – noliktavas un treniņu vieta.
- ◆ 1939. gadā, kad Karostu izīrē Padomju Savienībai kā karabāzi, notiek pārbūve par munīcijas noliktavu 180 milimetru dzelzceļa artilērijas baterijai un bāzes vietu bruņuvilcienam.
- ◆ 50. gadu vidū demontē lielgabalus un otrā baterija kalpo par sprāgstvielu un munīcijas noliktavām padomju bruņotajiem spēkiem līdz 90. gadu sākumam.
- ◆ Latvijas Bruņotie spēki munīciju glabā līdz 2017. gadam.

AVOTS: J. RAĶA STĀSTĪTAIS.

Visi prasa sklandurašus

1

TRADĪCIJAS, KAS PIEKOPTAS PAAUDŽU PAAUDŽĒS

Viņa uzsver, ka sklandrausī jābūt burkānam, kartupelim, rudzu miltiem, ūdenim, mannai, pienam, drusciņai taukvielu, kanēlim un krējumam. Ir svarīgi, lai pamatne būtu stingra. Pirmajā dienā saimniece sataisa pamatnes, pēc tam mizo burkānus, tīra kartupeļus un visu samaļ. Recepti saimniece ir aizguvusi no senčiem, bet laika gaitā tā nedaudz pamainījusies.

"Bija laiks, kad necepām sklandraušus. Cienastu gādājām tikai īpašos gadījumos, piemēram, koru vakaros. Mums bija laba saimniece, no kuras daudz ko esmu pārņēmusi. Raušus esmu ēdusi no bērnu dienām, bet cept tos sāku brīvvalsts laikā, kad vairs nestrādāju agronoma darbu. Toreiz saimniecība tika dibināta no jauna, darba un naudas vairs nebija, tāpēc atsāku darboties. Aizbraucu uz tirgu, pieprasījums bija liels, un tā tas aizgāja. Kad man jautā – vai tu esi atstājusī kādu, kas pēc tevis cepts, – varu atbildēt apstiprinoši. Meitai būs jāturpina tas, ko esmu iesākusi," atklāja kundze.

Uz tirgu ar retiem izņēmumiem viņa brauc katru piektdienu. Visbiežāk Elmas kundze un viņas meita sastopamas Dundagā, taču reizēs, kad gardumus sliktu laika apstākļu vai citu iemeslu dēļ neizpērk, dodas uz Talsiem. Talsenieki viņas gaida ar nepacietību un vienmēr pajautā, kad gardos Dundagas raušus varēs nopirkt nākamreiz.

Uz degustāciju interesenti var pieiet Dundagas tūrisma informācijas centrā. Šo iespēju lielākoties izmanto tūristi. Biežāk tie ir cilvēki pensijas vecumā, kuri dodas ekskursijās un vēlas nobaudīt senatnes garšu.

GATAVOJOTIES FESTĪVĀLAM

Dažkārt saimniecēm jāpiedalās arī vietējos pasākumos. Viens no šādiem pasākumiem ir Dundagā dzimusi tradīcija – Sklandraušu festivāls, kas pirmo reizi norisinājās 2015. gadā. Tā ir Dundagas kultūras pils direktores Baibas Dūdas ideja, kas radās laikā, kad sklandrausis tika atzīts par Eiropas garantēto tradicionālo īpatnību. "Vienā dienā varam izcept 200 sklandraušus jeb 15 plātes. Strādājam divas dienas. Mūsu galvenais pienākums ir sagatavot raušus pārdošanai. Pagājušajā reizē bija sabraukuši cilvēki no visas valsts, un mēs kopā ar Dženetu Marinsku vadījām meistarklasi. Tie, kuri gribēja, varēja izcept savu rausi. Kopīgiem spēkiem tapa arī lielais sklandrausis, kura diametrs sasniedza trīs metrus. Tajā tika likti citi mazi rausīši, kurus bija savedušas cepējas no visas Kurzemes. Tirgotāju bija samērā maz, un trīs stundu laikā viss tika izpirkts – vesels bars man skrēja pakaļ un jautāja, vai nav vēl kāds rausis, ko var nopirkt! Domāju, ka festivāla organizatoriem, plānojot pasākumu, vajadzētu paaicināt arī mūs, cepējas. Mēnesi iepriekš avīzē vajadzētu publicēt informāciju par gaidāmo pasākumu un aicināt palīgā

Process līdz gala produktam ir garš un sarežģīts – dažkārt tas ilgst vairākas dienas.

DAIŅA KĀRKLUVĀLKA FOTO

visus dundadzniekus," pārliecību puda Elmas kundze.

Saimniece cep ne tikai dižraušus, bet gatavo arī pūteļi, kas viņai saistās ar bērnības dienu atmiņām. "Ja ir vajadzība, uzcepu kādu speķa pirāgu, plātsmaizi vai pagatavoju pūteļi. Atceros, ka mamma bērnībā to taisīja un nesa uz pļavu launagā. Pirms kāda laika aizbraucu uz Igauniju, pagaršoju kamu, kas ir līdzīga pūteļim, un sapratu, ka man tas jāpagatavo," atzina kundze.

Pūteļis ir sens kurzemnieku ēdiens, kas tiek gatavots no samaltiem rudzu un kviešu graudiem. Agrāk saimniece izmantoja arī kailgraudu miežus. Sākotnēji graudus nepieciešams atīrīt no pelavām un citiem piemaisījumiem, pēc tam tie jāber katlā ar ūdeni, jāpievieno sāls un jāvāra, līdz kļūst mīksti. Kad tie ir uzbrieduši, tie jāžāvē mērenā temperatūrā un jāsamal elektriskajās vai rokas dzirnavās. Jāņem vērā, ka, žāvējot graudus pārāk augstā temperatūrā, aizies bojā tajos esošās olbaltumvielas.

DABĀ VISS IR ATRODAMS

"Aizvedām pūteļi uz analizēm, lai redzētu, kādas ir tajā esošās uzturvielas. Laborantes bija izbrīnītas, ka tajā ir 20 procenti šķiedrvielu. Viņas secināja, ka graudu vārīšanas rezultātā graudu ciete ir stiprinājusi miltus. Dakteris Danilāns ik pēc pāris dienām atgādina, ka šķiedrvielas un pienskābes baktērijas ir tās, kas darbina organismu. Pūteļi tie ir sastopami abi kopā. Ja no rīta cilvēks iedzer krūzi kefīra, kas sajaukts ar pūteļi, pusdienas var sagaidīt droši. Lai nav jāiet gulēt ar smagu vēderu, to var iedzert arī vakarā. Dabā viss ir atrodams. Kad nav slinkums, sablenderēju lakšus, nātres, gārsu, virzu un citus vērtīgus augus. Ja jūtos nogurusi un pārāk ilgi esmu stāvējusi pie plīts, sameklēju dārzā virzas gabaliņu, ieēdu, un spēki atgriežas.

Pirms kāda laika pie mums viesojās bērni no Talsu novada vakara un neklātienes vidusskolas un Pastendes pamatskolas. Viņi bija ieradusies, lai degustētu raušus un pūteļi, bet daļa bērnu neriskēja pagaršot ne vienu, ne otru. Dažkārt cilvēkiem ir bijusi sliktā pieredze, tāpēc viņi neķeras klāt rausīem, bet vēlāk nogaršo mūsu raušus un atsāk tos ēst," piedzīvotajā dalījās Elmas kundze. ■

Liels palīgs virtuvē Elmai Zadiņai ir meita Dace.

Recepti saimniece ir aizguvusi no senčiem, bet laika gaitā tā nedaudz pamainījusies.

ANDREJA SERGEJEVA FOTO

Svētdienai piestāv muzikālas brokastis

Šos muzikālos rītus varēja klausīties atbrīvoti no koncertzāļu etiķetes, tomēr saldēniekiem vēl jāpierod baudīt dzīvo mūziku laiskojoties.

lewa Vilmane, "Saldus Zeme"

Jūlijs Saldus apkārtnē izvērties citāds, jo pirmo reizi līdzās roka daudzkārt pastiprinātai jaudai festivālā "Saldus saule" var baudīt arī akustiskas, labi pazīstamas un arī pilnīgi jaunas melodijas.

Svētdienās Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja pagalmā servētas muzikālas brokastis. Trešdienu vakaros brocenieki aicina uz pilsētas tirgus laukumu, kas uz pāris stundām pārtop brīvdabas salonā. Iecerēts aicināt nelielas grupas, lai saikne starp mūziķiem un

klausītājiem veidojas personiska. 25. jūlija vakarā Saldū pirmo reizi notika leģendārās grupas "Livi" teva Ērika Ķīģeļa dziesmu vakars brīvdabā. Tikai akustiski instrumenti un kopīga dziedāšana, jo apzināti nojaukta barjera starp tiem, kuri uzstājas, un tiem, kuri klausās.

Par agru spriest, vai Saldū un Brocēnos ieskaņosies neliela formāta muzikāli pasākumi brīvā dabā, taču sākums ir daudzsoļš. Mūziķi mulst bez skatuves, taču arī atzīst, ka tieši tāpēc izjūt jaunus impulsus. Savukārt klausītājiem jāpierod, ka var baudīt priekšnesumu, ērti zvilnot pavēni noliktā pufā vai sēžot zālē. Nedaudz apjukuši arī pasākumu rīkotāji,

jo pēc pirmajiem sarīkojumiem grūti saprast, kas noticis, – nupat ierušināta jauna tradīcija vai arī viss darīts tikai acumirkļa dēļ.

Saldus muzeja sabiedrisko attiecību speciāliste un pasākuma cikla "Brokastis zaļumos" rīkotāja Ilze Plūģe precīzē: muzeja pagalmā īstenota siguldiešu ideja. "Pirms kādiem desmit gadiem kursa biedrene no Siguldas stāstīja par privilēģiju un atlaižu karti viņas pilsētas iedzīvotājiem. Kartes komplektā bija arī lielāko pasākumu kalendārs visam gadam, un tajā izlasīju par brokastīm pils dārzā. Tur aptuveni stundu skan mūzika, un pilsētnieki ierodas ar saviem dzē-

rieniem un brokastu uzkodām, klausās dzīvo mūziku un bauda dzīvi! Mani šī ideja pārņēma..." atceras I. Plūģe.

Pa šiem gadiem sakopts un labiekārtots muzeja iekšpagalms, atradās cilvēki, kuri iedrošināja neparastu brokastošānu sarīkot arī Saldū. Muzeja speciāliste atzīst, ka pati ne reizes nav piedzīvojusi muzikālu ēdienreizi, tāpēc organizēt bija viegli – jo nebija, ko atdarināt. "Man patīk, ka apmeklētājs nav ierobežots kā koncertā – nav jākaunas, ka nokavē vai aiziet agrāk prom. Brokastu laikā garāmgājējs drīkst pie mums apstāties kaut vai uz piecām minūtēm un pēc tam doties tālāk savās gaitās," viņa iedrošināja. ■

Titulglezna

Fragments no Eduāra Manē gleznas "Brokastis zaļumos".

Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzeja rīkotajiem muzikālajiem svētdienas rītiem dots franču impresionista Eduāra Manē gleznas "Brokastis zaļumos" (Le Déjeuner sur l'herbe) nosaukums.

Vēl nesen Jaņa Rozentāla un citu latviešu mākslinieku impresionisma stilā gleznotas gleznas un E. Manē savulaik skandalozais darbs "Brokastis zaļumos" bija zem viena jumta – trīs mēnešus Baltijas valstu kopīga izstāde "Nepieradinātās dvēseles. Simbolisms Baltijas valstīs" bija izlikta Orsē muzejā Parīzē. Izstādes vēsts fokusējās uz pašapziņu – arī mums 19. un 20. gadsimta mijā bija

pasaules līmeņa mākslinieki –, savukārt Orsē muzeja direktore Loransa Dekāra uzsvēra kopīgo saikni starp Eiropas valstīm, ko veido kultūra un vēsture.

E. Manē gleznas uzskata par robežšķirtni starp Francijas veco glezniecības skolu un jauno mākslinieciskās izteiksmes manieri. Saldus muzeja sabiedrisko attiecību speciāliste Ilzei Plūģei patīk stāstīt par vētru, ko 1863. gadā sacēla "Brokastis zaļumos". Ne tāpēc, ka gleznā ir kaila sieviete (neapsegta vai daļēji piesegta ķermeņi bija iecienīti arī akadēmiskajā glezniecībā), bet tādēļ, ka simboliskais (kails ķermenis) attēlots pārlietu naturāli un sadzīviski.

"Brokastis zaļumos" tika izraidītas no tā dēvētā Parīzes salona – valdības finansētas izstādes, kurā izlikta jaunākās un mākslinieciski vērtīgākās gleznas. 1863. gadā bija neierasti daudz atraidītu mākslinieku, un E. Manē gleznas izbrāķēšana pielika punktu nepieņemto autoru pacietības mēram. Viņi pieprasīja Napoleonam III personīgi apskatīties neatzītās gleznas, savukārt valdnieks izlēma, ka galavārds jāsaaka sabiedrībai. Valsts finansēja vēl vienu izstādi jeb Noraidīto salonu. Tā apmeklētāji cerēja pazoboties par modernajām gleznām, taču rezultātā iepazīna glezniecības jaunākās tendences un pat jutās savīļoti par tām. ■

Labi, ka slepeni pievīlēja atslēgu

Ģitārists MĀRTIŅŠ BĒRTULIS pirmais servēja muzikālās brokastis Saldū. No viņa lielā mērā bija atkarīgs, kādas replikas publika velta nebijušam pasākumu ciklam.

M. Bērtulis ir profesionāls ģitārists, visbiežāk muzicē grupā. Arī Saldū ierodas pēc Jūras svētku balles – negulejis, saguris un mazliet apjucis, jo arī pašam nav priekšstata, kādām īsti jābūt muzikālām brokastīm. Ēdienkarte nav pasūtīta – lai spēlējot pēc sirds patikas.

Par ģitārista pirmo joku smējās visi, tātad – satikušies līdzīgie. Viņš spēlēja leģendārās melodijas, virknēja zināmas muzikālas tēmas ar svešām,

ilgi nebija jālūdžas, lai atklāj arī kaut ko no paša radītas skaņu pasaules. "Muzikālās tēmas rodas spontāni, un tās uzreiz jāpieraksta, jāiespēlē. Lai pēc laika failu var pazīt, jādod nosaukums. Pirms kāda laika mājās cepu rupjmaizi, un man ir muzikāla frāze "Cepas rupjmaize". Mūzika pie manis nāk naktī, un bija tēmas, kuru nosaukumā pulksteņa laiks, cikos radusies. Sarindoju hronoloģiskā secībā, un iznāca interesants albums," stāstīja M. Bērtulis.

Viņš piedāvāja blūzu. "Blūzs ir izjūtas, nevis nošu skaits," teica ģitārists un atdarināja Ērika Kleptona meistarstiķi – vienas nots blūzu. Skaņdarba sāls bija vienīgās nots frāzējums. Vēl

Mārtiņš atklāja, ka labā blūzā vienmēr ir kāda pazīstama tēma, un acumirkli amerikāņu melodijai pārklājās Ērika Ķīģeļa "Zīlītes" motīvs.

"Vēlajos deviņdesmitajos, kad mācījies Saldus mūzikas skolā, bijām pievīlējuši mūzikas skolas atslēgu. Mājās nebija tik aizraujoši trenēties, toties vakarā, tukšā mūzikas skolā... O! Vai es tagad būtu ģitārists un Saldus mūzikas skolas direktors, ja nebūtu slepeni pievīlētu atslēgu?" aizdomājās M. Bērtulis.

Skaņdarbus papildinājis ar vēl citiem stāstiem, Mārtiņš brokastis beidza ar pārliecību, ka melodijai jāizskan pirms beigu akorda, lai to turpina klausītājs, bet publika pēc

ANDREJA SERGEJEVA FOTO

Mārtiņš Bērtulis par daudzpusīgu un mūsdienīgu mūziķi veidojies gan Saldus mūzikas skolā un Londonas Mūsdienu mūzikas akadēmijā, gan ieklausoties un vērojot pieredzējušus kolēģus.

šīm pirmajām muzikālajām brokastīm ieinteresējās arī par nākamajām, ko servēja senio-

ru akordeonistu ansamblis "Akords" un arī saksofoniste Anete Levica. ■

Baltā zvirbuļa dabas izjūta

1

Kad katru dienu tu mēro to ceļu, redzi, kā laiks mainās, gaisa smarža mainās. Mani iepriecina daba, viss, ko Dievs ir radījis, viss, kas nav samocīts. Man patīk arī pilsētvide, bet tajā es mazāk varu atpūsties. Kad tu izbrauc pie dabas, jūti debesis un visu apkārt.

Bērībā, atceros, kopēju mikimasa žurnālus un krāsoju ar flomāsteriem, bet vēl nebija tik izteiktas intereses par mākslu. Tā vairāk atvērs pamatskolā. Vēlāk gāju uz mākslas skolu, bija arī zīmēšana, bet interese vēl nebija tik izteikta. Tagad gleznošanas aicinājums man ir ļoti izteikts. Cik dots būs dzīvot, tik to attīstīšu.

– **Atceraties to reizi, kad sapratāt, ka glezniecība ir jūsu joma?**

– Tā bija tā reize, kad Juris Pasternaks mākslas skolā mūs veda zaļajā praksē no Vārtājas ielejas. Tas bija vasaras sākums, bija lietūs nolijis, rīts spīdīgs, saulains, svaigs gaiss kā jau pēc lietavām. Braucām ar sabiedrisko transportu. Pirmo reizi biju tur laukos, un mani tas viss paņēma. Lielie gubu mākoņi sāka iet, ķēru tos. Meža strēle tālumā, kā jau mūsu Kurzemes ainavā. Akvareļiem ūdens beidzās, dzert gribējās, uz grants celiņa bija izdangātas bedrites, tur no pelkītēm smēlām virspusīti, to dzidro ūdeni gleznošanai. Dalījām maizīti, pasēdējām, apēdām to uz ceļa. Kad bija jāskrien uz autobusu, lai brauktu atpakaļ, es vēl taisīju darbus, pat gandrīz mājās negribēju braukt. No tās reizes es sāku diezgan intensīvi pats taisīt izbraucienus pie dabas.

Bet plenēra glezniecībā ir ļoti jāmobilizējas, lai tu kaut ko varētu izdarīt, visam jābūt gatavam. Vajadzētu divās stundās dabūt gatavu. Ja ilgāk, mainās saule, tā pagriežas, ir citas gaismas. Un vai nu tu taisi jau nākamo, vai, ja tu ar laiku esi pieredzējis, glezno pēc atmiņas. Ēnas jau ir izmainījušās, gaisma jau krit no citas puses, bet tev bildē vēl pedējie uzsvāri jāsaliek.

– **Tā tad plenēra glezniecība prasa arī meistarību mobilitātes, tempa ziņā.**

– Tagad es cenšos uzreiz neķert kadru, kad aizbraucu pie dabas. Tev vajag pašam atpūsties, pastaigāties, papriecāties par to, gūt baudījumu pa istam. Noklusti pie dabas, paskaties, cik viss brīnišķīgi radīts, paanalizē krāsas un tad lēnām ķeries klāt. Bet sākums man bija nervozs. Daudzi bija teikuši, ka ilgi nevar, vajag ātri, ātri. Tad tu aizbrauc pie dabas un pavadi laiku vienā skrējienā. Kad tu jau sāk ķert krāsas, sāk likt pirmos vēzienus, tad ir jāiet līdz galam.

Ir dažādi mākslinieki. Ir, kas uztaisa ātru skici un var mājās pēc tam darbnīcā strādāt. Tā kā mani iekštelpas tā neiedvesmo, man vajag gleznot laukā. Pie dabas, uz laukiem, mežmalās – tur ir harmonija, tur ir sava putnu mūzika, tur ir debesis, krāsas, nav nekā lieka.

– **Kuri ir tie gada cēlieni dabā, kas jums ir tie tuvākie gleznošanai?**

– Ļoti daudziem māksliniekiem rudens ir tas mīļākais gadalaiks, citiem pavasaris. Man grūti nodalīt. Patīk visi gadalaiki. Pavasaris ar savu pamošanās svaigumu. Tāds rosinošs spīgtums, kad viss plaukst. Kaut kur aizbrauc pie upes, ūdeņi sāk čalot. Tas ir tāds darbigāks, pamošanās cēliens. Kad

VIZĪTKARTE

JĀNIS JUDINS

- ◆ Dzimis 1987. gada 29. aprīlī.
- ◆ 2007. gadā absolvējis Liepājas Mākslas vidusskolas koka izstrādājumu dizaina nodaļu.
- ◆ Strādā par amatnieku, namdari.
- ◆ Aicinājums – glezniecība.
- ◆ Pēc mākslas skolas beigšanas patstāvīgi studējis zīmēšanu un gleznošanu kā autodidakts.
- ◆ Izstādēs piedalās kopš 2011. gada.

nāk vasara un tu to esi sagleznojis, iestājas vasaras pagurums, zaļuma ir par daudz. Kad iestājas rudens, gaiss paliek dzeestrāks, rudens rīti ir svaigi dzestri, iekrāsojas pirmās lapas. Kad tas zaļums pāriet dzeltenu māt, oranžumā, tas atkal ir kaut kas jauns, tad atkal tas tevi pārņem. Un, protams, skaistās ziemas. Ziemās es arī gleznoju. Cenšos. Līdz minus pieciem grādiem var daudz maz komfortabli. Ir mākslinieki, kas vēl lielākos minusos iet, ir, kas baidās. Bet ziemā gleznot ir ļoti baudāmi, galvenais neželot drēbes, saģērbties kārtīgi. Ziemā ir ļoti svaigs gaiss, kad tu izej. Vasarā tā nav. Gadalaiki mainās, un katru reizi it kā viens un tas pats, bet katru reizi tas ir kā jauna. Neapnik. Man glezniecībā vienmēr aktuāls ir tas, kas pašreiz ir. Kad sāk ziedēt pirmie ziedi, tad gribas gleznot to, kas dārzā uzdziedējis, ir parādījies zieds, ko esi lolojis, laistījis. Tagad gribas iziet pilsētvidē pēc plenēra "Liepājas marīna", kur gleznojam vairāk ostu, jūru. Tagad jūra nebija tik gleznieciska, jo laiks bija mierīgs. Vairāk gribas to putojošo, bangojošo. To gludo jūru ir sarežģīti gleznot. Tad tas jādara ļoti niansēti, kā vecmeistars Eduards Kalniņš mācēja ar smalkām tonālām pārejām.

– **Pieminējāt pilsētvidi. Strādājot tajā, droši vien ir lielākas iespējas, ka kāds pienāks paskatīties, ko gleznojat, uzsāks sarunu. Kādam tas patīk, kādam traucē. Kā ir jums?**

– Nesen pārļāpoju par vecmeistaru Arvīdu Egli. Viņš rakstīja, ka uz ielas tikai uzmet skices, ļoti traucējušas garāmgājēju replikas, jautājumi un ziņkāre. Vienu daļu mākslinieku tas izsīt, jo mākslinieks it kā ir vairāk introverts cilvēks. Bet es kaut kā esmu iemācījies ar to samierināties, un pat izvērsās visādi interesanti gadījumi, interesantas sarunas, ir arī kuriozi jautājumi, uz kuriem jāsaņem, jādomā, kā tu tā mierīgi atbildēsi. Bet ziņkāre ir milzīga, kad izej ārā gleznot. Jo tas mūsdienās ir neraksturīgi – redzēt uz ielas topam mākslu.

Pilsētā – nezinu, kā to nosaukt, šovam to nevar pielīdzināt, bet tev jābūt gatavam uz visu. Gribas arī darbu uzgleznot, bet, kad tu sāk runāt, tas kavē laiku, taču tu parādi sevi, parādi cilvēkiem, ka eksistē tāda plenēra glezniecība, izglīto liepāņniekus. Viņi redz, ka var iznākt arī ar krāsām, redz, kā tu jauc paleti. Kad sāk šķaidīt, ir interesanta smarža – terpentīns ar damāras laku ir tāds ēterisks, gandrīz pat smaržīgs. Standarta jautājumi ir – kur jūs tās bildes pēc tam liekat, vai jūs tās pārdodat, cik maksā? Un

ĢIRTA GERTSONA FOTO

"Kad sāk ziedēt pirmie ziedi, tad gribas gleznot to, kas dārzā. Ir parādījies zieds, ko esi lolojis, laistījis," stāsta mākslinieks Jānis Judins. Paša iekoptajā no omītes mantotās mājas dārzā viņš glezno labprāt.

kāpēc jūs gleznojat? Kam to vajag?

– **Un ko jūs atbildat?**

– Brīžiem es apmulstu no tādiem jautājumiem. Īsts mākslinieks ir tāds, kurš nevar to nedarīt, tā gandrīz ir tāda nepieciešamība kā pašam vai gulēt. Tev ir tāds aicinājums. Ja es nedēļā reizi neesmu ticis pie pindzeļiem, tad ir skumīga sajūta. Gribētos biežāk, bet es cenšos vismaz reizi nedēļā. Plānoju pa nedēļas nogalēm, vai nu izeju pilsētā vai dārzā, vai ielānoju braucienus uz vietām ap Liepāju 30 kilometru robežās.

Gadās arī pie dabas satikt cilvēkus, un tās ir īpaši romantiskas reizes. Kad kaut kur plāva esi, un izrādās, aiz koka ir stropi, nāk bitenieki. Es kalnā augšā gleznoju, viņi nāk sveicināties ar mani. Cilvēki ir ļoti izbrīnīti un it kā apgaroti, ieraudzījuši mākslinieku. Redzu, ka viņiem tie ir gandrīz svētki. Viņiem ir ļoti interesanti pētīt to procesu. Un komunikācija ir ļoti dziļa, ieinteresēta. Pilsētā ir dažādi – citi tevi ignorē, citiem pat liekas, ko tu uz ielas maisi gaisu.

– **Saprotu, ar to, ka studējat dabu, jums nepietiek. Jūs arī patstāvīgi studējat citu mākslinieku dzīvi un glezniecību, mākslas vēsturi. Cik svarīgi tas ir māksliniekam?**

– Man liekas, tas ir automātiski, visi mākslinieki visos laikos ir skatījušies, ko darījuši mākslinieki pirms viņiem. Izgudrot velosipēdu no jauna ir sarežģīti un laikietilpīgi, labāk tomēr paskatīties, kā un ko mākslinieki ir darījuši iepriekš, arī gūt iedvesmu. Man gandrīz katrs vakars tā aiziet. Ieslēdzu internetu, studēju arī krievu plenēristus. Krievijā plenērs vēl ir diezgan populārs. Man mākslā ir vidusskolas izglītība. Kaut gan gribētos studēt, Latvijas Mākslas akadēmijā glezniecībā daudz māca modernās lietas. Ja studentiem māca ar lielām krāsu bundžām šļakstīties uz izklātiem papīriem, man isti to negribas. Cits to sauc par vecmodīgumu. Bet tas ir tas, kas mani iekšā. Var braukt uz Sanktpēterburgas akadēmiju, tur vēl ir tās klasiskās glezniecības tradīcijas, kas balstītas uz dabas studijām, bet ārzemniekiem tur ir ļoti dārgas studiju izmaksas. Tāpēc gandrīz esmu spiests mācīties no daudziem vecmeistariem. Mani tas iedvesmo. Man arī patīk daudzi jauni mākslinieki, no kuriem mācos. Un es ļoti daudz priecājos par citu mākslinieku darbiem, citu laikmetu. Ļoti tuva man ir arī krievu

glezniecības vēsture. Tas viss tevi tikai bagātina. Ja zini glezniecības vēsturi, varbūt tevī grūtāk izsist no sliedēm, kad nāk kāda jauna vēsma un tev saka: nē, nē, Jāni, tā, kā tu glezno, tā nevar, tagad tikai šitā ir moderni. Tas viss ātri mainās. Bet patiesa, uz dabu balstīta glezniecība vienmēr ir vijusies cauri, un es domāju, ka tā arī turpinās vīties. Ja tev patīk, tu jau vari iet kādos modernisma novirzienos, es to nenoliedzu un nevienu nenosodu, bet tas isti nav mans. Man tomēr to dzīvības elpu dod dabas patiesums.

– **Runājot par gleznošanu dabā, mūsdienās tā tomēr iet mazumā un nav tik ļoti raksturīga jaunākās paaudzes māksliniekiem, pie kuras pieskaitu arī jūs.**

– Jā, ir tā, ka mana vecuma domubiedru praktiski man nav. Es zinu, ka ir Latvijā tādi, kurus iedvesmo daba un kuri dabā glezno plus minus reālistiskos ietvaros, bet te, Liepājā, man nav domubiedru. Tā ir tāda daļēja mana sāpe. Plenēra mākslinieku ir maz, pārsvarā viņi visi jau ir vidējās vai vecās paaudzes, un ar tiem es arī komunicēju. Bet būtu priecīgs, ja uzrastos arī kāds jaunais. Drusciņ ir tāda baltā zvirbuļa sajūta. Bet ja mani glezniecība dabā aizrauj, dod dzīvības elpu...

– **Bet izjūtat atbildību, ka esat plenēra glezniecības turpinātājs un ar savu darbu varbūt iedvesmosiet kādu tam pievērsties?**

– Varbūt par to neesmu aizdomājies, bet zemapziņā atbildība ir. Šis glezniecības žanrs īpaši necieš halturēšanu, tev jāpiemīt labam līmenim un jāklūst arvien labākam, lai tu spētu konkurēt ar moderniem mākslas žanriem, jo skatītājs ir diezgan nežēlīgs. Viņš uzreiz pateiks – patīk vai nepatīk. Lai tu viņu mūsdienās spētu pārsteigt, tev ir jābūt ļoti augstām profesionālajām iemaņām, nepārtraukti jāpilnveidojas. Ir atbildības sajūta šādā izteiksmē.

Galvenais, lai māksla manī vieš dzīvotgribu, prieku. Neslēpsim, pasaulē ir ļoti daudz negatīvu lietu, un cilvēkiem nav dzīvotgribas, daudziem ir depresija. Es dažreiz pārdomāju, bet kādēļ man būtu tas neglītāis mākslā jārada? Mani ceļ putnu dziesmas, skaistas krāsas, viss dievišķais dod to enerģiju. Un gribas to arī vairo. Es gribētu, lai māksla vairāk vairotu skaisto, pozitīvo, tā ir arī mana misijas apziņa. ■

Festivāls "Vārti". Kur elpot var un drīkst

Daiga Lutere, "Kurzemes Vārds"

Dziesminieku festivāls "Vārti" Popē notiek jau trešo reizi, trešo gadu pēc kārtas. Aizvadītās nedēļas nogalē tas izskanēja ar sajūtu: nākošgad noteikti tiekamies atkal! Pie "Vārtu" jeb vēl par Dullo dauku festivālu dēvētā sarīkojuma šūpuļa stāvējušas četras lieliskas kurzemnieces: Dace Vašuka, Maija Kalniņa, Ilze Meiere un Inese Muižniece.

Aizvadītajā piektdienā, Latvijas dziesminieku 3. festivāla pirmajā dienā Popes muižas zirgu stallī, kas pārtapa par koncertzāli, notika dziesminieces, festivāla režisores, dzejnieces Maijas Kalniņas pirmās grāmatas "Adrese – tepat blakus" atvēršanas svētki. Protams, ar dziesmām! Dziesmu programmu ar Maijas tekstiem veidoja Normunds Kalniņš, dziedāja Liepājas teātra aktieri Viktors Ellers, Agnese Jēkabsons un Zanda Štrausa. Mūzikas autori: Karlis Būmeisters, Janis Strazds, Arnis Čakstiņš un pati

Maija Kalniņa.

Grāmatas "Adrese – tepat blakus" māksliniece Zane Ernštreite: "Tagad, kad grāmata izdota un ir man rokās, sajūtas divējādas. No vienas puses, prieks par padarīto, no otras – tagad jau uz to skatos ar zināmu distanci, jo Maijas grāmata sākusi dzīvot pati savu, patstāvīgu dzīvi. Tur ir dzejoļi – it kā ļoti vienkārši, bet vienlaikus ļoti pamatīgi un par dziļām un ikvienam no mums būtiskām lietām."

Popes muižas vecais zirgu stallis bija pārtapis par omulīgu koncertzāli un izrotāts ar palmām, lampiņu virtenēm. Klausītāji sēdēja uz maisiem, kas salikti uz paletēm, un jutās ērti. Galvenais bija kopā būšanas un dziedāšanas prieks. Te vietā M. Kalniņas sacītais: "Vērsim vārtus, Dullie daukas, neviens cits to mūsu vietā nedarīs!"

DACE VAŠUKA (attēlā) ir biedrības "Popes muiža" pārstāve – aktīva jauna sieviete, kurai kopā ar domubiedriem radās ideja atdzīvināt, atjaunot lielisko Popes estrādi, kas gadu gaitā bija paguvusi aizaugt ar krūmiem, lēnām pārvērtās par džungļiem un izskatījās lemta lēnai iznīcībai. "Mums šķita svarīgi savu laiku un arī līdzekļus ieguldīt šī objekta atjaunošanā, tādēļ aktivākie noorganizēja biedrību, un sadarbībā ar pašvaldību un vietējiem iedzīvotājiem ķeramies pie darba. Tiešām daudz ir palīdzējis mans vīrs Mārtiņš," stāstīja Dace. Tad arī radusies doma, ka Popi un tās estrādi vislabāk varētu atmodināt dziesminieki. 2016. gadā pirmo reizi D. Vašuka zvanija uz Liepāju Maijai Kalniņai un Inesei, toreiz vēl Sērdienei. Viņas devās uz Popi un teica: "Te ir skaisti! Mēs piedalāmies!" Tilts starp Popi un Liepāju bija izveidots. Drīz vien dziesminieki ar saviem mūzikas instrumentiem ieradās uz pirmo festivālu "Vārti". Tā tiešām bija

kā atmoda. Dace ar lielu prieku un gandarījumu stāstīja, ka, tikko trešais festivāls būs beidzies, tā jau šonedēļ estrādē sāksies rekonstrukcija ar Lauku atbalsta dienesta un Ventpils novada domes līdzdalību.

Kāpēc mūziķi, dziesminieki no visas Latvijas tomēr brauc šurp, lai satiktos Popes muižā, estrādē? D. Vašuka domā, ka tādēļ, ka viņi, būdami jūtīgi ļaudis, ļoti labi sajūt šīs vietas tīro enerģiju, kurai atliek tikai ļauties. Un šī vieta ar savu dabiskumu un joprojām dzīvo senatnes elpu ir lieliska alternatīva visam modernajam, ideāli sakārtotajam un pareizajam. Kā uzsvera biedrības "Popes muiža" pārstāve: "Šai vietai – Popēi, tās estrādei, muižai – ir liels potenciāls. Vienkārši mums, vietējiem, jāņem lietas savās rokās, lai labums būtu visiem. Esam ļoti pateicīgi liepājniekiem, dziesminiekiem, ka viņi mums palīdz sākt šo ceļu."

Trešo "Vārtu" laikā notika daudzas lietas. Piektdienas vakarā drīz vien pēc grāmatas atvēršanas visi tika aicināti uz Popes muižu, kur notika Birutas Bensones gleznu izstādes atklāšana. Vēlu vakarā muzicēja Artis Gāga un citi mūziķi. Sestdien Dullo dauku festivāls uzņēma apgriezienus jau no paša rīta, kad Popes luterāņu baznīcā dziedāja Haralds Sīmanis. Vēlāk notika tā saucamie dziesminieku tuvplāni jeb akustiskie koncerti dabā, bet septiņos vakarā visi pulcējās Popes estrādē, kur skanējumu sev un klausītājiem par prieku sāka Latvijas dziesminieku lielkoncerts. Protams, piedalījās arī Austrasbērni. Dziedāja visi. Citējot Austru Pumpuri: "Viss notika līdz pat rīta šausmai!"

Visi viesi tika cienāti ar brīnišķīgu putukrējuma torti, uz kuras bija vārdi no M. Kalniņas dzejoļa: "Griežas debesis – spēļu vilciņš sīks. Birst zvaigznes jukušas. Elpot var. Un drīkst."

Mūzika

- **Visu augustu** vasaras muzikālie vakari **Brocēnos** pie "Bodnīcas". 1. augustā indie-folk grupa "Andre & The Gigants" no Varšavas, 22. augustā – Kuldīgas "Raibaivs kvintets" jeb Zigurds Turss, Agnese Čiče, Madara Orola, Roberts Miezītis un Ralfs Grāveris, 29. augustā – bērniem veltīta programma.
- **3. augustā Reņņa dārzā Ventspilī** uzstāsies grupa "Prāta vētra" ar "Skārda bungu tūri".
- **10. augustā Liepājas kultūras namā "Wiktorija"** ar koncertu viesosies leģendārā grupa "Dzeltenie pastnieki", kas tiek uzskatīta par vienu no jaunā viļņa un regeja pionieriem Latvijā un bijušajā Padomju Savienībā.
- **10. augustā Liepājas koncertestrādē "Pūt, vējiņi!"** un **19. augustā Kuldīgas pilsētas estrādē** notiks lielizrāde ar dziesmām, jokiem un pārģērbšanos "(Ne)pareizie dziesmu svētki". Uzvedumā skatītāji varēs tikties ar iemīļotām grupām un dziedātājiem aktieru atveidojumā.
- **10. augustā Liepājas Olimpiskajā centrā, 11. augustā Talsu Sauleskalna estrādē** un **17. augustā Saldus Kalnsētas parkā** – pēc 15 gadiem atjaunotā versijā skanēs 2001. gadā Dailes teātrī iestudētā muzikālā izrāde "Tobago!", kuras libreto autore ir dzejniece Māra Zālīte, bet mūzikas autors – komponists Uldis Marhilevičs.
- **11. augustā Saldū** VIII starptautiskais tautas muzikantu festivāls "Saldie vārti".
- **No 15. līdz 18. augustam Ventspilī** izskanēs mūsdienīgu ritma mūzikas festivāls un meistarklase "Ventspils Groove 2018". Tajā pulcēsies starptautiska ritma mūzikas pedagoga un izpildītājmākslinieku komanda, lai kopā ar meistarklasu dalībniekiem iestudētu vairākas džeza un ritma mūzikas programmas. Nedēļas laikā notiks pieci koncerti dažādās pilsētas vietās.

- **No 18. līdz 25. augustam Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars"** norisināsies Liepājas Simfoniskā orķestra rīkotais festivāls "Liepājas vasara", kurā skanēs gan Verdi "Rekvīams", pie diriģenta pulsts stājoties Gintaram Rinkevičam, gan muzicēs LSO mežragu mūziķi ar kolēģiem, gan arī viesosies soprāns Maija Kovaļevska ar skaistākajām operu ārijām.

- **25. augustā Liepājas koncertestrādē "Pūt, vējiņi!"** – rokmūzikas festivāls "Līvifest" ar Līvu dziesmu svētkiem, kuros piedalās jaunie izpildītāji un Liepājas novada kori Jēkaba Ozoliņa vadībā, pa dienu, lielkoncertu ar grupām "Līvi", "Linga", "Pienvedēja piedzīvojumi", "Opus pro", "Bastards" vakarā un jautru ballīti ar grupu "Bet bet" vakara noslēgumā.

- **31. augustā Saldus mūzikas skolas koncertzālē** baroka mūzikas vakars "Bah-mosfēra". Johana Sebastiana Baha un Georga Filipa Tēlemaņa skaņdarbus izpildīs Rīgas mūzikas skolu audzēkņi.

Mantojums

- **4. augustā** ikviens mīļi aicināts uz lībiešu svētkiem **Mazirbē**, kur visas dienas garumā notiks dažādas aktivitātes. Tās sāksies ar dievkalpojumu Mazirbes baznīcā, būs arī "Lībiešu gadagrāmatas 2018" atvēršana, animācijas filmas "Prusaku princis" pirmizrāde, deju koncerti, piemiņas brīži, muzicēs "Līvōd sōbrā" – Elīna Ose, Austris Kalniņš, komponists Uģis Prauliņš un viņa skaņu raksti, degs uguns raksti līvu krastā, bet svētki noslēgsies ar grupas "Jūrkant" muzicēšanu.
- **11. augustā Talsos** norisināsies tradicionālais Dižmāras tirgus. Tajā šoreiz godā cels tomātus, tāpēc visas norises vienā vārdā nosauktas par "tomātošanos". Paredzēti karstasiņģi ritmi un kaislīga mūzika kopā ar Inetu Rudzīti, uzjautrinoši un elpu aizraujoši cirka mākslinieku priekšnesumi, azartiskas "Tomātu cīņas" un titula "Lieltomāts" ieguvēja noskaidrošana. Bērniem būs iespēja veidot, krāsot un darināt radošajās darbnīcās, bet vecāki kopā ar šefpavāru Andri Jugānu varēs apgūt jaunas receptes tomātu pagatavošanā. Noslēgumā balle.

Māksla

- **3. augustā Kuldīgā** Dizaina filmu festivāls.
- **4. augustā Mākslinieku rezidencē un Kuldīgas Mākslas namā** tiks atklāta Starptautiskās vasaras fotoskolas izstāde.
- **No 5. līdz 11. augustam Brocēnos** notiks industriālās mākslas plenērs.
- **8. augustā Liepājas muzejā** atklās izstādi "Mākslinieks glezno mākslinieku" no muzeja mākslas priekšmetu krājuma.
- **9. augustā Liepājas muzejā** durvis vērs mākslinieces Daces Dēliņas-Lipskas personālizstāde "Saucējas". Izstādi raksturo košums, dziesma un ticība. Tas ir spēka kods, ko māksliniece atklāj, dodoties mākslas ekspedīcijā pa suitu, setu un kihniešu takām.
- **10. augustā Liepājas muzeja filiālē "Liepāja okupāciju režīmos"** atklās Agneses Rudzītes personālizstādi "Stiprā Made. Latvija". Pamats izstādei ir fakts, ka mākslinieces ģimenē ir padomju represiju upuri, taču pati izstāde ir par stipru vīru stiprajām sievietēm.
- **Līdz 19. augustam Kuldīgas novada muzejā** gleznu izstāde "Satikšanās". Helēna Heinrihsone un audzēkņi Jolanta Ozollapa, Anita Putniņa, Anita Biedriņa, Nika un Ilze Stīveres, Nīks Jaunzems. 24. augustā atklās Lolitas Zikmanes izstādi "Grafika un glezna – viss ir viens".
- **No 21. augusta Jaņa Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā** Miķeļa Rozentāla gleznu izstāde.

Citas lietas

- **No 3. līdz 5. augustam Ventspilī** notiks Pilsētas svētki. Būs ziedu paklāji, svētku gājieni, koncerti Ostas ielas promenādē. Muzejā viesosies dzejniece Laimdota Sēle; varēs veidot dažādu priekšmetu formas; darbosies kalējs, zīlnieks, podnieks un trebušē meistars; būs burvju mākslinieku performances, cirka afišu izstāde no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un cirka izrāde, kā arī īstu ķeneru roku darbi. Piejūras brīvdabas muzejā tiks atklātas restaurētās zvejas laivas.
- **11. augustā visā Latvijā** notiks Simtgades zaļumballe. Plānoti gan nav tikai danči, bet arī tikšanās un dažādi pasākumi ar vietējo un viesmākslinieku piedalīšanos.
- **17. augustā Kuldīgas novada muzejā** pasākums "Bangertu pāris ielūdž" ar mūziku, lavandām, uzkodām un vīnu.
- **No 18. līdz 25. augustam dažādās vietās Liepājā, kā arī Kuldīgā un Rudbāržos** skanēs festivāls "Via Baltica". Programmā paredzēti gan dažādi koncerti, gan Ērika Vilsona monoizrāde "Mana Magadana", gan kino programma ar filmām "Knutifikācija", "Dziesmuvara" un "Ivainotais jātņieks". Festivāls tradicionāli izskanēs ar Senās uguns nakts koncertu Liepājas pludmalē, kur ar programmu "Džezs dzied Aspaziju" uzstāsies džeza vokāliste Beāte Zviedre.
- **24. augustā Ventspilī**, noslēdzot vasaras sezonu, visi aicināti uz piektdienas pastaigu "Iznāc vakara gaismā", lai izbaudītu pilsētas burvību un daudzveidīgu kultūras programmu dažādos pilsētas skvēros un parkos.
- **25. augustā Staldzenes stāvkrausta pludmalē, Kolkā, Pāvilstā, Liepājā un citviet piekrastē** notiks Senās uguns nakts. Tas ir vakars, kad iededz uguns kurus, simbolizējot aņemšanos rūpēties par Baltijas jūru, par dabas resursu saglabāšanu savai un nākamajām paaudzēm un atvadīšanos no vasaras.
- **25. augustā Kuldīgas pilsētas dārzā "3E"** jeb "Eko, eho, etno". Netradicionāla mūzika, veselīga uztura meistarklases, radošas un vides izziņas darbnīcas.

Teātris

- **5. augustā Kuldīgas pilsētas estrādē** R. Blaumaņa joku luga "No saldenās pudeles".
- **11. augustā Brocēnu vecajā estrādē** Matkules amatiereteātra izrāde "Ģimenes. Galvas".